

รายงานผลการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านองค์กรและควมมีประสิทธิภาพ
ของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

(The Relationship between Organizational Factors and
Effectiveness of the Use of Accounting Software Packages)

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจิต หาว์ตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศรัณย์ ชูเกียรติ

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาการบัญชี

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2548

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านองค์กรและความสำเร็จของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี (The Relationship between Organizational Factors and Effectiveness of the Use of Accounting Software Packages)” นี้ ได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจาก คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณผู้จัดการฝ่ายบัญชีและสมุหบัญชีที่ตอบแบบสอบถาม และขอบคุณคุณธงชัย เกษตรธีรกุล และคุณวิลาสินี ธงวุฒิชัยที่ช่วยประมวลผลข้อมูล

คณะผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจิด หาว์ตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศรัณย์ ชูเกียรติ

28 กันยายน 2548

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

กิตติกรรมประกาศ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	1
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	1
1.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	2
บทที่ 2 ระเบียบวิธีวิจัย	6
2.1 ข้อมูลที่เก็บ	6
2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล	8
2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล	8
บทที่ 3 ผลการวิจัยและการวิเคราะห์	9
3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและกิจการ	9
3.2 การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี	17
3.3 ปัจจัยทางด้านองค์กร และประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี	20
3.3.1 ผลการจำแนกกลุ่มและค่าเฉลี่ยของปัจจัยทางด้านองค์กร	20
3.3.2 ผลการจำแนกกลุ่มและค่าเฉลี่ยประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี	26
3.3.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านองค์กรและประสิทธิผลจากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป	31
3.4 ปัญหาและอุปสรรคจากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี	39
บทที่ 5 บทสรุป	42
บรรณานุกรม	46
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	47

สารบัญญัตราสาร

ตารางที่ 1: ตารางแสดงคำถามที่ใช้วัดคุณลักษณะของสารสนเทศทางการบัญชีที่มีคุณภาพ.....	7
ตารางที่ 2: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามเพศ	10
ตารางที่ 3: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามอายุ	10
ตารางที่ 4: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามตำแหน่ง	11
ตารางที่ 5: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามวุฒิการศึกษา	11
ตารางที่ 6: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามประสบการณ์การทำงาน.....	12
ตารางที่ 7: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามประเภทของกิจการ	12
ตารางที่ 8: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามยอดขายรวมในปี 2546	13
ตารางที่ 9: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามการเป็นบริษัทในเครือหรือสาขาของ ต่างประเทศ	13
ตารางที่ 10: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามการนำโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมา ใช้ในงานบัญชี.....	14
ตารางที่ 11: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่บริษัทมี การนำมาใช้งาน	14
ตารางที่ 12: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ใช้กับ แยกตามยอดขายของบริษัทในปี 2546	15
ตารางที่ 13: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ใช้กับ แยกตามการเป็นบริษัทในเครือหรือสาขาของบริษัทต่างประเทศ	16
ตารางที่ 14: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ใช้กับ แยกตามประเภทของกิจการ	16
ตารางที่ 15: สรุปค่าเฉลี่ยระยะเวลาการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป	17
ตารางที่ 16: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามการเคยใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางการ บัญชีของบริษัท.....	17
ตารางที่ 17: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามขอบเขตการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการ บัญชีของบริษัท.....	18
ตารางที่ 18: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามการฝึกอบรมพนักงานบัญชี ในการใช้งาน โปรแกรมสำเร็จรูป.....	19
ตารางที่ 19: ตาราง KMO and Bartlett's Test.....	20
ตารางที่ 20: Communalities ของปัจจัยทางด้านองค์กร.....	21
ตารางที่ 21: ตาราง Total Variance Explained ของปัจจัยทางด้านองค์กร.....	22
ตารางที่ 22: ตารางRotated Component Matrix ของปัจจัยทางด้านองค์กร	23
ตารางที่ 23: ตารางแสดงผลการจำแนกกลุ่มปัจจัยทางด้านองค์กร.....	24

ตารางที่ 24: ตารางแสดงกลุ่มปัจจัยทางด้านองค์การที่จัดใหม่.....	25
ตารางที่ 25: ตัวแปรปัจจัยทางด้านองค์การที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก.....	26
ตารางที่ 26: ตาราง KMO and Bartlett's Test	26
ตารางที่ 27: ตาราง Communalities ประสิทธิภาพของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี	27
ตารางที่ 28: ตาราง Total Variance Explained.....	28
ตารางที่ 29: ตาราง Rotated Component Matrix.....	29
ตารางที่ 30: ผลการจำแนกกลุ่มประสิทธิภาพของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี	30
ตารางที่ 31: ประสิทธิภาพของการใช้โปรแกรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4 อันดับแรก	31
ตารางที่ 32: สรุปผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นตรงระหว่างปัจจัยประสิทธิภาพของการใช้โปรแกรมตัวประกอบที่ 2 (Y2) กับตัวแปรที่เป็นปัจจัยด้านองค์การ.....	32
ตารางที่ 33: สรุปผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นตรงระหว่างปัจจัยประสิทธิภาพของการใช้โปรแกรมตัวประกอบที่ 3 (Y3) กับตัวแปรที่เป็นปัจจัยด้านองค์การ.....	32
ตารางที่ 34: สรุปผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นตรงระหว่างปัจจัยประสิทธิภาพของการใช้โปรแกรมตัวประกอบที่ 4 (Y4) กับตัวแปรที่เป็นปัจจัยด้านองค์การ.....	32
ตารางที่ 35: สรุปผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นตรง	32
ตารางที่ 36: Model Summary ของสมมติฐานที่ 1	33
ตารางที่ 37: ANOVA ของสมมติฐานที่ 1.....	33
ตารางที่ 38: Coefficients ของสมมติฐานที่ 1.....	33
ตารางที่ 39: Model Summary ของสมมติฐานที่ 2.....	34
ตารางที่ 40: ANOVA ของสมมติฐานที่ 2.....	34
ตารางที่ 41: ค่า Coefficients ของสมมติฐานที่ 2.....	35
ตารางที่ 42: Model Summary ของสมมติฐานที่ 3.....	35
ตารางที่ 43: ANOVA ของสมมติฐานที่ 3.....	35
ตารางที่ 44: ค่า Coefficients ของสมมติฐานที่ 3.....	36
ตารางที่ 45: Model Summary ของสมมติฐานที่ 4.1.....	36
ตารางที่ 46: ANOVAของสมมติฐานที่ 4.1.....	36
ตารางที่ 47: ค่า Coefficients ของสมมติฐานที่ 4.1.....	37
ตารางที่ 48: Model Summary ของสมมติฐานที่ 4.2.....	37
ตารางที่ 49: ANOVAของสมมติฐานที่ 4.2.....	38
ตารางที่ 50: ค่า Coefficients ของสมมติฐานที่ 4.2.....	38
ตารางที่ 51: สรุปผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นตรง	42

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ในปัจจุบันในประเทศไทยมีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีค่อนข้างแพร่หลาย อย่างไรก็ตามบางกิจการที่ใช้โปรแกรมชนิดนี้ประสบปัญหาหลายอย่าง เช่น มีการรายงานข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ นักบัญชีไม่สามารถใช้งานโปรแกรมได้เนื่องจากมีทักษะไม่เพียงพอ หรือ การที่องค์กรไม่มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรม เป็นต้น จากการทบทวนวรรณกรรมทั้งของไทยและต่างประเทศไม่พบว่ามีการศึกษาถึงเรื่องปัจจัยทางด้านองค์กรที่มีผลต่อประสิทธิผลการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี คณะผู้วิจัยเชื่อว่าความเข้าใจเกี่ยวกับผลกระทบของปัจจัยเหล่านี้จะช่วยในการกำหนดแนวทางการเตรียมองค์กรของธุรกิจในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี อันจะช่วยให้องค์กรบรรลุถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการใช้โปรแกรมดังกล่าว

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

โครงการวิจัยนี้มุ่งที่จะศึกษาถึง

1. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านองค์กร (ได้แก่ การสนับสนุนจากผู้บริหาร ความชำนาญงานด้านระบบสารสนเทศจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพสูง การมีส่วนร่วมของผู้ใช้ระบบงาน และการปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี) และประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี
2. ลักษณะการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่มีการใช้ในบางส่วนใดบ้าง มีประสิทธิผล หรือมีปัญหาและอุปสรรคในการใช้อย่างไร
3. ทศนคติของนักบัญชีต่อการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านองค์กรและประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี และลักษณะของการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีในองค์กรต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมองค์กรของธุรกิจในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี อันจะช่วยให้องค์กรบรรลุถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการใช้โปรแกรม

1.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปพบว่าส่วนใหญ่เป็นการศึกษาถึงการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและสำนักงานสอบบัญชี โดยรายงานผลเป็นอัตราร้อยละของนักบัญชีที่ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปชนิดต่าง ๆ เช่น Prawitt, Romney, and Zarowin (1997), Khani และ Zarowin (1994), McCourt and Moan (1997)

อย่างไรก็ตามจากการทบทวนวรรณกรรมในด้านของระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการพบว่าม้งานวิจัยจำนวนหลายงานที่เกี่ยวกับปัจจัยทางด้านองค์กรที่มีผลต่อความสำเร็จหรือประสิทธิผลของการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ซึ่งพอสรุปได้ดังต่อไปนี้

ความมีประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

งานวิจัยหลาย ๆ งานในอดีตวัดความสำเร็จของการนำระบบสารสนเทศมาใช้งาน โดยดูจากหลายด้านด้วยกัน เช่น ความพอใจของผู้ใช้ระบบงาน (user satisfaction) คุณภาพของระบบงาน คุณภาพของสารสนเทศ ผลกระทบที่มีต่อบุคคล และ ผลกระทบที่มีต่อองค์กร เป็นต้น (DeLone and McLean, 1992) ในงานวิจัยนี้ซึ่งเป็นการศึกษาถึงการ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีซึ่งเป็นระบบสารสนเทศอย่างหนึ่ง จะศึกษาถึงผลของการใช้โปรแกรมโดยดูจากประสิทธิผลของการใช้ ซึ่งจะวัดจากคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี (information quality) โดยสารสนเทศทางการบัญชีที่มีคุณภาพ ต้องมีลักษณะ 6 ประการ คือ (Romney and Steinbart, 2003) ได้แก่ ตรงต่อกรณี น่าเชื่อถือ ครบถ้วนสมบูรณ์ ทันเวลา เป็นที่เข้าใจได้ และสามารถตรวจสอบได้

การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง (Top management support)

การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงมีผลต่อความสำเร็จของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้งาน (Laudon and Laudon, 2002; Holland and Light 2002; Parr and Shanks, 2002; Summer, 2002) ตัวอย่างของการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง เช่น การสนับสนุนด้านการเงินต่อโครงการที่นำโปรแกรมมาใช้ การจัดให้มีการฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยี การให้ความสำคัญ (priority) แก่การพัฒนาาระบบซึ่งจะทำให้พนักงานทั่วไปให้ความสำคัญต่อโครงการนี้เช่นเดียวกับผู้บริหาร เป็นต้น Bardi และคณะ (1994) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาว่า การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงมีความสำคัญต่อการพัฒนาการนำไปใช้งานและการใช้งาน Logistics Information Systems (LIS) หรือไม่ โดยการ ใช้แบบสอบถามส่งไปยัง Logistic Management Executives จำนวน 800 คนและได้รับคำตอบกลับมา 145 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า บริษัทที่มีการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงมากเป็นบริษัทที่ใช้ข้อมูล LIS เป็นข้อมูลนำเข้าสำหรับระบบ distribution and cost

optimization systems บริษัทเหล่านี้มีข้อมูลที่รวบรวมมาจากหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้ผู้บริหารทั่วทั้งองค์กรสามารถใช้สารสนเทศเหล่านี้เพื่อการตัดสินใจได้อย่างมาก

Bajwar และคณะ (1998) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาว่า การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงมีผลกระทบต่อความสำเร็จในการใช้ Executive Information System (EIS) โดยการใช้ Path Analysis ในการวิเคราะห์ซึ่งพบว่าไม่มีความสัมพันธ์ทางตรงระหว่าง การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงและความสำเร็จในการใช้ EIS แต่พบว่า การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงมีผลกระทบในทางอ้อมต่อความสำเร็จในการใช้ EIS

จากผลการวิจัยที่เน้นถึงความสำคัญของการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงต่อความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศต่าง ๆ จึงตั้งสมมติฐานได้ดังนี้

H 1: การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

ความชำนาญงานด้านระบบสารสนเทศจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพสูง (High quality external IS expertise)

ในกรณีที่โปรแกรมที่ใช้งานมีความซับซ้อนยากต่อการใช้งานธุรกิจต้องอาศัยผู้ที่มีความชำนาญงานด้านระบบสารสนเทศจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพสูงมาช่วยในการนำโปรแกรมมาใช้งาน เช่น การปรับโปรแกรมให้เข้ากับการใช้งานหรือความต้องการสารสนเทศของผู้บริหารและหรือ ลักษณะของธุรกิจแต่ละแห่ง (Holland and Light 2002; Summer, 2002) ผู้มีความชำนาญจากแหล่งภายนอกเหล่านี้อาจเป็นเจ้าของบริษัทที่ขายโปรแกรมสำเร็จรูป หรือ ที่ปรึกษาที่บริษัทว่าจ้างมาจากภายนอก

Thong et al. (1996) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสำคัญของปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความมีประสิทธิภาพของการนำ ระบบสารสนเทศมาใช้ในธุรกิจขนาดเล็ก จำนวน 114 แห่งแล้วพบว่า ความชำนาญงานด้านระบบสารสนเทศจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพสูงมีความสำคัญต่อประสิทธิผลของระบบงานมากกว่าการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง

จากผลการวิจัยที่เน้นถึงความสำคัญของความชำนาญงานด้านระบบสารสนเทศจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพสูงต่อความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศต่าง ๆ จึงตั้งสมมติฐานได้ดังนี้

H 2: ความชำนาญงานด้านระบบสารสนเทศจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพสูงมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

การมีส่วนร่วมของผู้ใช้ระบบงาน (User involvement)

การมีส่วนร่วมของผู้ใช้ระบบงานไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบหรือการนำระบบมาใช้งานก็ตามล้วนเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อความสำเร็จของโครงการนำระบบมาใช้งาน (Laudon and Laudon, 2002; Delligata, 1992; Lawrence and Low, 1993; Tayntor 1993) การมีส่วนร่วมของผู้ใช้ระบบงานมีได้หลายลักษณะ ได้แก่ การระบุความต้องการของผู้ใช้ (user requirement) และ การมีส่วนร่วมในการออกแบบระบบ (systems design)

จากผลการวิจัยที่เน้นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ใช้ระบบสารสนเทศต่อความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศต่าง ๆ จึงตั้งสมมติฐานได้ดังนี้

H 3: การมีส่วนร่วมของผู้ใช้ระบบงานมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

การปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

Laudon and Laudon (2002) ได้อ้างอิงถึงแนวคิดของ Leavitt (1965) แล้วชี้ให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงในเทคโนโลยีจะมีผลกระทบต่อ การจัดงานในองค์กร (organizational task arrangements) บุคลากร และโครงสร้างขององค์กร การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างหนึ่งก็มีผลกระทบต่อโครงสร้างขององค์กรเช่นเดียวกัน

จากผลการวิจัยที่เน้นถึงความสำคัญของการปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับระบบสารสนเทศต่อความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศต่าง ๆ จึงตั้งสมมติฐานได้ดังนี้

H 4: การปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

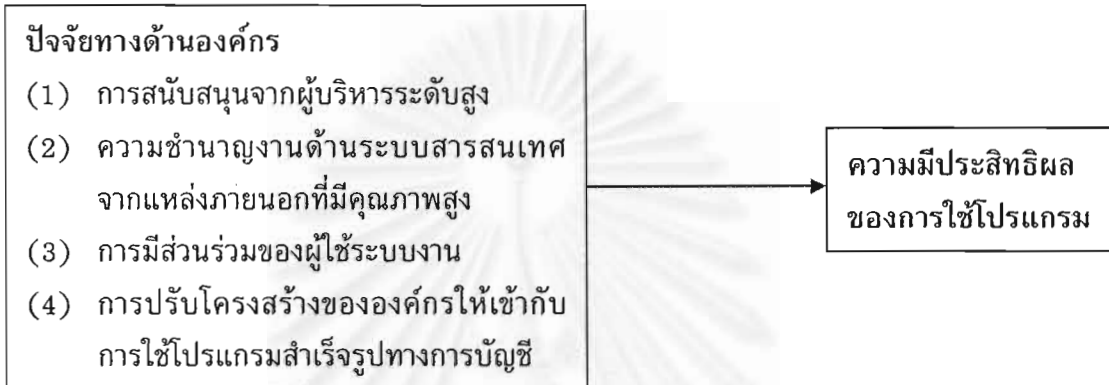
เนื่องจากการใช้ ERP น่าจะมีการปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับระบบมากกว่าการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีชนิดอื่น ๆ สมมติฐานนี้สามารถแยกวิเคราะห์ได้เป็น 2 สมมติฐานย่อยได้แก่

H 4.1: การปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ในกรณีที่เป็นการใช้ ERP

H 4.2: การปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ในกรณีที่เป็นการใช้ระบบที่ไม่ใช่ ERP

สมมติฐานดังกล่าวข้างต้นสามารถนำมาแสดงเป็นตัวแบบการวิจัยได้ดังนี้

ตัวแบบการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2 ระเบียบวิธีวิจัย

โครงการวิจัยนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านองค์กรที่มีผลต่อประสิทธิผลของการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีจากผู้จัดการฝ่ายบัญชีหรือสมุหบัญชีของบริษัทที่อยู่ในรายชื่อบริษัทที่ใหญ่ที่สุด 1,000 อันดับแรก (จัดเรียงตามรายได้) ของประเทศไทย (ไม่รวมสถาบันการเงิน) ซึ่งจัดทำโดยบริษัท เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) เมื่อปี พ.ศ. 2543

2.1 ข้อมูลที่เก็บ

ข้อมูลที่เก็บโดยใช้แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกได้เป็น 5 ส่วนด้วยกัน คือ

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและกิจการ เช่น ตำแหน่งงาน ระดับการศึกษา อายุ และเพศ ประเภทและยอดขายของกิจการ และโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่กิจการใช้อยู่
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ใช้งานอยู่ในปัจจุบันว่าใช้ในการทำงานอะไรบ้าง และ ลักษณะการฝึกอบรมการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีว่าเป็นอย่างไร
3. ปัจจัยทางด้านองค์กรที่มีผลต่อประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ประกอบด้วยคำถาม 14 ข้อซึ่งถามเกี่ยวกับ 4 ปัจจัยทางด้านองค์กรที่กล่าวมาแล้ว โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุระดับของปัจจัยเหล่านั้นในองค์กรของเขา ซึ่งมีให้เลือก 5 ระดับด้วยกันตั้งแต่มากที่สุด (5) จนถึงน้อยที่สุด (1)
4. ประสิทธิภาพของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ประกอบด้วยคำถาม 17 ข้อซึ่งถามเกี่ยวกับถึงระดับประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่มีต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 1 ซึ่งในแบบสอบถามจะมีระดับของประโยชน์ให้เลือก 5 ระดับด้วยกันตั้งแต่มากที่สุด (5) จนถึงน้อยที่สุด (1)
5. ปัญหาและอุปสรรคของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี และความเห็นต่อการใช้ คำถามในส่วนนี้เป็นคำถามปลายเปิด

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบ (pre-test) กับผู้จัดการฝ่ายบัญชีและสมุหบัญชีจาก 20 บริษัท ซึ่งไม่ใช่บริษัทที่อยู่ในกลุ่มตัวอย่างจนได้ชุดที่ใช้ในการวิจัย (โปรดดูภาคผนวก ก)

ตารางที่ 1: ตารางแสดงคำถามที่ใช้วัดคุณลักษณะของสารสนเทศทางการบัญชีที่มีคุณภาพ

คุณลักษณะของสารสนเทศทางการบัญชีที่มีคุณภาพ (Romney and Steinbart, 2003)	คำถามที่ใช้วัดในแบบสอบถาม (ส่วนที่ 5)
1. มีความตรงต่อกรณี (Relevance) คือ การที่สารสนเทศทางการบัญชีช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจ	<ul style="list-style-type: none"> - มีสารสนเทศทางการบัญชีบริหารที่ตรงกับเรื่องของผู้บริหารต้องการใช้ตัดสินใจ (ในปริมาณที่) มากขึ้น - มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจได้มากกว่าเดิม - มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ให้ข้อมูลต้นทุนการผลิตเพื่อนำไปใช้ในการบริหารต้นทุนได้ - มีสารสนเทศทางการบัญชีบริหารที่ไม่ตรงกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจ
2. มีความน่าเชื่อถือ (Reliable) คือ การที่สารสนเทศไม่มีข้อผิดพลาด หรือ ความลำเอียง และแสดงถึงกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจขององค์กรได้อย่างถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> - สารสนเทศทางการบัญชีแสดงถึงกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจขององค์กรได้อย่างถูกต้องมากขึ้น - สารสนเทศทางการบัญชีมีความลำเอียงน้อยลง - สารสนเทศทางการบัญชีมีความน่าเชื่อถือน้อยกว่าเดิม
3. มีความครบถ้วนสมบูรณ์ (Complete) คือ การที่ไม่มีการละเลยการเก็บข้อมูลด้านที่สำคัญของกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจ	<ul style="list-style-type: none"> - สารสนเทศทางการบัญชีมีความครบถ้วนมากขึ้น - สารสนเทศทางการบัญชีมีการเก็บข้อมูลด้านที่สำคัญของทุกกิจกรรมและทุกเหตุการณ์ทางธุรกิจขององค์กร - สารสนเทศขาดข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจบางอย่างขององค์กร
4. มีความทันเวลา (Timely) คือ มีสารสนเทศให้แก่ผู้ตัดสินใจอย่างทันเวลา	<ul style="list-style-type: none"> - สารสนเทศทางการบัญชีมีความทันเวลาต่อการตัดสินใจมากขึ้น - สารสนเทศทางการบัญชีที่ได้รับล่าช้าจนไม่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้
5. เป็นที่เข้าใจได้ (Understandable) คือ สารสนเทศมีการนำเสนอที่อยู่ในรูปแบบที่มีประโยชน์และเข้าใจได้ง่าย	<ul style="list-style-type: none"> - สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอโดยใช้รูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย - สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอโดยใช้รูปแบบที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ - สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอโดยใช้รูปแบบที่ยากที่จะเข้าใจ
6. สามารถตรวจสอบได้ (Verifiable) คือ การที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปทำการประมวลผลข้อมูลแล้วจะได้สารสนเทศเดียวกัน	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีร่องรอยการตรวจสอบ/เลขที่เอกสารอ้างอิงมากขึ้น - ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ใช้อยู่มีรายละเอียดทำให้สามารถตรวจสอบได้ง่ายขึ้น - มีความยากที่จะค้นหาข้อมูลเพื่อตรวจสอบ

โดยจะนำแบบสอบถามนี้ไปทดสอบ (pre-test) กับผู้จัดการฝ่ายบัญชีจาก 20 บริษัท ซึ่งไม่ใช่บริษัทที่อยู่ในกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามทั้งชุดปรากฏอยู่ในภาคผนวก ก

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

กลุ่มประชากรที่สนใจศึกษา คือ ผู้จัดการฝ่ายบัญชีหรือสมุห์บัญชีของบริษัทขนาดใหญ่ในอุตสาหกรรมการผลิตภายในประเทศ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้จัดการฝ่ายบัญชีหรือสมุห์บัญชีของบริษัทขนาดใหญ่ที่อยู่ในรายชื่อบริษัทที่ใหญ่ที่สุด 1,000 อันดับแรกของประเทศไทย (จัดเรียงตามรายได้) ที่จัดทำโดยบริษัท เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) เมื่อ ปี พ.ศ 2543 อันเป็นข้อมูลล่าสุดที่มีอยู่ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบมีจำนวนทั้งสิ้น 582 บริษัท

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการสรุปคำตอบจากแบบสอบถามในส่วนที่ 1, 2 และ 5 เป็นความถี่ของคำตอบในประเด็นต่าง ๆ และเป็นค่าเฉลี่ยของความเห็นในหัวข้อต่าง ๆ ในส่วนที่ 3 และ 4 และทำการพิสูจน์สมมติฐาน 5 ข้อข้างต้นนี้ โดยมีการนำเทคนิคการวิเคราะห์จำแนกกลุ่มตัวแปร (Factor Analysis) มาวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านองค์กรและประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีต่อจากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) ในการวิเคราะห์จำแนกกลุ่มปัจจัยจะทำการสกัดปัจจัยหรือหาจำนวน Factor ที่สามารถใช้แทนตัวแปรทั้งหมดทุกตัวได้ โดยการสกัดปัจจัยด้วยวิธี Principal Component Analysis (PCA) โดย PCA เป็นเทคนิคที่มีวัตถุประสงค์ที่จะนำรายละเอียดของตัวแปรที่มีจำนวนตัวแปรมาก ๆ มาไว้ในปัจจัยที่มีเพียงไม่กี่ปัจจัย โดยจะพิจารณาจากรายละเอียดทั้งหมดจากแต่ละตัวแปร

บทที่ 3 ผลการวิจัยและการวิเคราะห์

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านองค์กรและควมมีประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี โดยมีการจำแนกกลุ่มตัวแปร (Factor Analysis) ของปัจจัยทางด้านองค์กรและประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปก่อน แล้วจึงวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านองค์กรและประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) ข้อมูลที่นำมาใช้วิเคราะห์นี้ได้มาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามให้กับบริษัทขนาดใหญ่ที่สุด 1,000 อันดับแรกของประเทศไทย โดยส่งแบบสอบถามเป็นจำนวนทั้งสิ้น 582 บริษัท และได้รับตอบกลับเป็นจำนวน 148 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 25.43 และมีแบบสอบถามที่ถูกส่งคืนจำนวน 20 ฉบับ เนื่องจากบริษัทย้ายที่อยู่

ในการรายงานผลการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งเนื้อหาเป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 กล่าวถึงข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและกิจการโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ส่วนที่ 2 กล่าวถึงการโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี และส่วนที่ 3 แสดงปัจจัยทางด้านองค์กรและประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ควรอธิบายให้ชัดเจน

3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและกิจการ

จากแบบสอบถามที่ตอบโดยผู้จัดการฝ่ายบัญชีหรือสมุหบัญชีของบริษัทต่าง ๆ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 148 คน ข้อมูลที่เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและกิจการ ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งปัจจุบัน วุฒิการศึกษา ระยะเวลาในการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ประเภทของกิจการ ยอดขายรวมในปี 2546 การเป็นบริษัทในเครือหรือสาขาของบริษัทต่างประเทศ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของบริษัท และชื่อโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ใช้อยู่ สามารถสรุปเป็นด้าน ๆ ได้ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งมีจำนวน 100 คน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 148 คน คิดเป็นร้อยละ 67.6 (มีผู้ไม่ตอบคำถามนี้ 7 คน) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามเพศ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ชาย	41	27.7	29.1	29.1
	หญิง	100	67.6	70.9	100.0
	Total	141	95.3	100.0	
Missing	9	7	4.7		
Total		148	100.0		

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่างปี 36 - 45 ปี ซึ่งมีจำนวน 73 คน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 148 คน คิดเป็นร้อยละ 49.3 (มีผู้ไม่ตอบคำถามนี้ 2 คน) รองลงมา มีอายุอยู่ระหว่าง 46 - 55 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.0 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามอายุ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	25 - 35 ปี	33	22.3	22.6	22.6
	36 - 45 ปี	73	49.3	50.0	72.6
	46 - 55 ปี	37	25.0	25.3	97.9
	มากกว่า 55 ปี	3	2.0	2.1	100.0
	Total	146	98.6	100.0	
Missing	9	2	1.4		
Total		148	100.0		

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นผู้จัดการฝ่ายบัญชี ซึ่งมีจำนวน 87 คน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 148 คน คิดเป็นร้อยละ 58.8 (โดยมีผู้ไม่ตอบคำถามนี้ 3 คน) รองลงมา มีตำแหน่งเป็นสมุหบัญชีคิดเป็นร้อยละ 15.5 ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามตำแหน่ง

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ผู้จัดการฝ่ายบัญชี	87	58.8	60.0	60.0
	สมุหบัญชี	23	15.5	15.9	75.9
	พนักงานบัญชี	14	9.5	9.7	85.5
	อื่น ๆ	21	14.2	14.5	100.0
	Total	145	98.0	100.0	
Missing	9	3	2.0		
Total		148	100.0		

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ซึ่งมีจำนวน 88 คน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 148 คน คิดเป็นร้อยละ 59.5 รองลงมา มีการศึกษาอยู่ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 37.2 (โดยมีผู้ไม่ตอบคำถามนี้ 2 คน) ที่เหลือมีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 2.0 ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามวุฒิการศึกษา

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	2.0	2.1	2.1
	ปริญญาตรี	88	59.5	60.3	62.3
	สูงกว่าปริญญาตรี	55	37.2	37.7	100.0
	Total	146	98.6	100.0	
Missing	9	2	1.4		
Total		148	100.0		

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานอยู่ในช่วง 11 - 20 ปี และช่วง 6-10 ปี ในจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ จำนวน 46 และ 45 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 31.1 และ 30.4 ตามลำดับ รองลงมา คือ ผู้ที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี มีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3 จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 148 คน (โดยมีผู้ไม่ตอบคำถามนี้ 4 คน) ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามประสบการณ์การทำงาน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยกว่า 1 ปี	5	3.4	3.5	3.5
	1 - 5 ปี	36	24.3	25.0	28.5
	6 - 10 ปี	45	30.4	31.3	59.7
	11 - 20 ปี	46	31.1	31.9	91.7
	20 ปี ขึ้นไป	12	8.1	8.3	100.0
	Total	144	97.3	100.0	
Missing	9	4	2.7		
Total		148	100.0		

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในกิจการประเภทผลิตสินค้าเพื่อขาย ซึ่งมีจำนวน 97 คน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 148 คน คิดเป็นร้อยละ 65.5 (โดยมีผู้ไม่ตอบคำถามนี้ 1 คน) รองลงมาทำงานอยู่ในกิจการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 19.6 ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามประเภทของกิจการ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ผลิตสินค้า	97	65.5	66.0	66.0
	ให้บริการ	29	19.6	19.7	85.7
	ซื้อมาขายไป	11	7.4	7.5	93.2
	นำเข้าและ/หรือส่งออก	4	2.7	2.7	95.9
	ผลิตและให้บริการ	6	4.1	4.1	100.0
	Total	147	99.3	100.0	
Missing	9	1	.7		
Total		148	100.0		

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในกิจการที่มียอดขายสินค้ารวมในปี 2546 อยู่ระหว่าง 1,000 ล้านบาทขึ้นไป - 5,000 ล้านบาท ซึ่งมีจำนวน 93 คน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 148 คน คิดเป็นร้อยละ 62.8 (โดยมีผู้ไม่ตอบคำถามนี้ 2 คน) รองลงมาอยู่ในกิจการที่มียอดขายสินค้าอยู่ระหว่าง 10,000 ล้านบาทขึ้นไป - 50,000 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 13.5 ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามยอดขายรวมในปี 2546

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท	8	5.4	5.5	5.5
	1,000 ล้านบาทขึ้นไป - 5,000 ล้านบาท	93	62.8	63.7	69.2
	5,000 ล้านบาทขึ้นไป - 10,000 ล้านบาท	17	11.5	11.6	80.8
	10,000 ล้านบาทขึ้นไป - 50,000 ล้านบาท	20	13.5	13.7	94.5
	50,000 ล้านบาทขึ้นไป	8	5.4	5.5	100.0
	Total	146	98.6	100.0	
Missing	9	2	1.4		
Total		148	100.0		

ผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่ากึ่งหนึ่งทำงานอยู่ในบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทในเครือหรือสาขาของบริษัทต่างประเทศ ซึ่งมีจำนวน 83 คน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 148 คน คิดเป็นร้อยละ 56.1 (โดยมีผู้ไม่ตอบคำถามนี้ 1 คน) ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เหลือจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 43.2 ทำงานอยู่ในบริษัทในเครือหรือสาขาของบริษัทต่างประเทศ ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามการเป็นบริษัทในเครือหรือสาขาของต่างประเทศ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ใช่	64	43.2	43.5	43.5
	ไม่ใช่	83	56.1	56.5	100.0
	Total	147	99.3	100.0	
Missing	9	1	.7		
Total		148	100.0		

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในบริษัทที่มีการนำโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมาใช้ในงานบัญชี ซึ่งมีจำนวน 142 คน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 148 คน คิดเป็นร้อยละ 95.9 (โดยมีผู้ไม่ตอบคำถามนี้ 1 คน) ผู้ตอบแบบสอบถามที่เหลือ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4 อยู่ในบริษัทที่ไม่มีการนำโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมาใช้ในงานบัญชี ดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามการนำโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมาใช้ในงานบัญชี

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ไม่มี	5	3.4	3.4	3.4
มี	142	95.9	96.6	100.0
Total	147	99.3	100.0	
Missing 9	1	.7		
Total	148	100.0		

โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่บริษัทนิยมนำมาใช้งานในปัจจุบันอันดับหนึ่ง ได้แก่ โปรแกรม SAP R/3 ซึ่งมีจำนวนคำตอบทั้งสิ้น 43 คำตอบ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 144 คน คิดเป็นร้อยละ 29.9 (โดยมีผู้ไม่ตอบคำถามนี้ 4 คน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 148 คน และผู้ตอบแบบสอบถาม 1 คน สามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ) รองลงมา ได้แก่ โปรแกรม Oracle Application คิดเป็นร้อยละ 9.7 ดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่บริษัทมีการนำมาใช้งาน

โปรแกรม	Count	% of Cases	% of Responses
SAP R/3	43	29.9	26.8
Oracle Application	14	9.7	8.7
BAAN/JDEdward	8	5.6	5.0
ACCPAC	6	4.2	3.7
WinSpeed	2	1.4	1.2
Formula หรือ Forma	10	6.9	6.2
AutoFlight	2	1.4	1.2
EasyAcc	2	1.4	1.2
Express	4	2.8	2.5
อื่น ๆ	70	48.5	43.5
Total responses	161	111.8	100.0

4 missing cases; 144 valid cases

ส่วนตารางที่ 12 จะแสดงรายการสรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ใช้กับแยกตามยอดขายของบริษัทในปี 2546

ตารางที่ 12: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ใช้กับแยกตามยอดขายของบริษัทในปี 2546

โปรแกรม	ยอดขายของบริษัทในปี 2546					รวม
	ต่ำกว่า 1,000 ล้าน	1,000 ล้าน ขึ้นไป - 5,000 ล้าน	5,000 ล้าน ขึ้นไป - 10,000 ล้าน	10,000 ล้าน ขึ้นไป - 50,000 ล้าน	50,000 ล้านขึ้นไป	
1. SAP R/3	1	23	6	9	4	43
2. Oracle Application	1	9	2	2	0	14
3. BAAN/JDEdward	0	6	1	1	0	8
4. ACCPAC	0	5	0	1	0	6
5. WinSpeed	0	2	0	0	0	2
6. Formula หรือ Forma	2	7	1	0	0	10
7. AutoFlight	0	2	0	0	1	3
8. EasyAcc	0	1	0	0	1	2
9. Express	0	4	0	0	0	4
10. อื่น ๆ	5	44	7	9	4	69
รวม	9	103	17	22	10	161

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนตารางที่ 13 จะแสดงรายการสรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ใช้กับแยกตามการเป็นบริษัทในเครือหรือสาขาของบริษัทต่างประเทศ

ตารางที่ 13: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ใช้กับแยกตามการเป็นบริษัทในเครือหรือสาขาของบริษัทต่างประเทศ

โปรแกรม	การเป็นบริษัทในเครือหรือสาขาของบริษัทต่างประเทศ		รวม
	เป็น	ไม่เป็น	
1. SAP R/3	20	23	43
2. Oracle Application	2	12	14
3. BAAN/JDEdward	3	5	8
4. ACCPAC	2	4	6
5. WinSpeed	1	1	2
6. Formula หรือ Forma	0	10	10
7. AutoFlight	0	3	3
8. EasyAcc	1	1	2
9. Express	0	4	4
10 อื่น ๆ	38	31	69
รวม	67	94	161

ส่วนตารางที่ 14 จะแสดงรายการสรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ใช้กับแยกตามประเภทของกิจการ

ตารางที่ 14: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ใช้กับแยกตามประเภทของกิจการ

โปรแกรม	ประเภทของกิจการ					รวม
	ผลิตสินค้า	ให้บริการ	ซื้อมาขายไป	นำเข้าและ/หรือส่งออก	ผลิตและให้บริการ	
1. SAP R/3	34	5	1	1	1	42
2. Oracle Application	7	4	0	0	3	14
3. BAAN/JDEdward	3	2	1	1	1	8
4. ACCPAC	4	1	0	0	1	6
5. WinSpeed	1	1	0	0	0	2
6. Formula หรือ Forma	5	2	3	0	0	10
7. AutoFlight	0	0	3	0	0	3
8. EasyAcc	2	0	0	0	0	2
9. Express	2	0	2	0	0	4
10 อื่น ๆ	44	15	6	2	2	69
รวม	102	30	17	4	8	161

3.2 การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

จากการสำรวจทำให้ทราบว่า โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่บริษัทต่าง ๆ ใช้งานอยู่ในปัจจุบันมีระยะเวลาการใช้งานโดยเฉลี่ย 6 ปีครึ่ง ดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15: สรุปค่าเฉลี่ยระยะเวลาการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

		โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ใช้อยู่ในปัจจุบันใช้มาเป็นเวลา
N	Valid	142
	Missing	6
Mean		6.5173

จากการสำรวจบริษัทต่าง ๆ ถึงการเคยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีทำให้ทราบว่าบริษัทส่วนใหญ่เคยใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 81 จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 148 คน (โดยมีผู้ไม่ตอบคำถามนี้ 9 คน และมีการกรอกข้อมูลผิด 1 คน) ดังแสดงในตารางที่ 16

ตารางที่ 16: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามการเคยใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของบริษัท

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่เคย	57	38.5	41.3	41.3
	เคย	81	54.7	58.7	100.0
	Total	138	93.2	100.0	
Missing	9	9	6.1		
	System	1	.7		
	Total	10	6.8		
Total		148	100.0		

จากการสำรวจขอบเขตการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีในบริษัท ทำให้ทราบว่า โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่บริษัทต่าง ๆ นำมาใช้งาน ส่วนใหญ่จะสามารถทำบัญชีแยกประเภทได้ ซึ่งมีจำนวนคำตอบทั้งสิ้น 74 คำตอบ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 148 คน คิดเป็นร้อยละ 52.1 จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด (โดยผู้ตอบแบบสอบถาม 1 คน สามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ และในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 148 คน มีผู้ไม่ตอบคำถามนี้ 6 คน) รองลงมาคือการใช้ทำบัญชีเจ้าหนี้ มีจำนวน 65 คน และการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปครอบคลุมงานบัญชีทั้งหมดเป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ 64 คน ดังแสดงในตารางที่ 17

ตารางที่ 17: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามขอบเขตการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของบริษัท

งานบัญชีที่ใช้	Count	% of Cases	% of Responses
บัญชีแยกประเภททั่วไป	74	52.1	17.3
บัญชีเจ้าหนี้การค้า	65	45.8	15.2
ใช้ในงานบัญชีทั้งหมด	64	45.1	15.0
บัญชีลูกหนี้การค้า	57	40.1	13.3
บัญชีสินค้าคงคลัง	44	31.0	10.3
บัญชีซื้อ	43	30.3	10.0
บัญชีขาย	43	30.3	10.0
อื่น ๆ	21	14.8	4.9
บัญชีเงินเดือน	17	12.0	4.0
Total responses	428	301.5	100

6 missing cases; 142 valid cases

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในด้านการฝึกอบรมพนักงานบัญชีของบริษัทในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีทำให้พบว่า บริษัทส่วนใหญ่ได้รับการอบรมการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปจากบริษัทผู้ขายโดยไม่คิดเงินเมื่อซื้อโปรแกรมซึ่งมีจำนวนคำตอบทั้งสิ้น 71 คำตอบ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 148 คน คิดเป็นร้อยละ 50.4 จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด (โดยผู้ตอบแบบสอบถาม 1 คนสามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ และในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 148 คน มีผู้ไม่ตอบคำถามนี้ 7 คน) รองลงมาคือ การจ้างที่ปรึกษาให้ทำการฝึกอบรมมีจำนวน 35 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 24.8 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ซึ่งมีมากกว่าที่จ้างบริษัทผู้ขายโปรแกรมซึ่งมีจำนวน 27 คำตอบ หรือ คิดเป็นร้อยละ 19.1 ที่น่าสนใจคือมีบริษัทที่ไม่มีการฝึกอบรม ถึง 13 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 9.2 ดังแสดงในตารางที่ 18

ตารางที่ 18: สรุปจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามการฝึกอบรมพนักงานบัญชี ในการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูป

ฝึกอบรมโดย	Count	% of Cases	% of Responses
บริษัทผู้ขายโปรแกรมสำเร็จรูปจัดอบรมให้ฟรี	71	50.4	47.3
จ้างบริษัทที่ปรึกษาให้ทำการฝึกอบรม	35	24.8	23.3
จ้างบริษัทผู้ขายโปรแกรมฝึกอบรมให้	27	19.1	18.0
บริษัทจัดฝึกอบรมเอง	4	2.8	2.7
ไม่มีการฝึกอบรม	13	9.2	8.7
Total responses	150	106.4	100.0

7 missing cases; 141 valid cases

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.3 ปัจจัยทางด้านองค์กร และประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ทางการบัญชี

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านองค์กรและประสิทธิผลจากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยใช้เทคนิควิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) จำเป็นต้องทำการวิเคราะห์จำแนกกลุ่มตัวแปรปัจจัยทางด้านองค์กรและตัวแปรประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีก่อนโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์จำแนกกลุ่มตัวแปร (Factor Analysis) เพื่อนำปัจจัยใหม่ที่ได้มาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ต่อไป การรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้จึงแบ่งเป็นข้อ ๆ ดังนี้ ข้อ 3.3.1 เป็นผลการจำแนกกลุ่มและค่าเฉลี่ยของปัจจัยทางด้านองค์กร ข้อ 3.3.2 เป็นผลการจำแนกกลุ่มและค่าเฉลี่ยของประสิทธิผลจากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ข้อ 3.3.3 เป็นผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านองค์กรและประสิทธิผลจากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3.3.1. ผลการจำแนกกลุ่มและค่าเฉลี่ยของปัจจัยทางด้านองค์กร

ในการวิเคราะห์จำแนกกลุ่มปัจจัยทางด้านองค์กรจะทำการสกัดปัจจัย หรือหาจำนวน Factor ที่สามารถใช้แทนตัวแปรทั้งหมดทุกตัวได้ โดยการสกัดปัจจัยด้วยวิธี Principal Component Analysis หรือเรียกย่อ ๆ ว่า PCA เป็นเทคนิคที่มีวัตถุประสงค์ที่จะนำรายละเอียดของตัวแปรที่มีจำนวนตัวแปรมาก ๆ มาไว้ในปัจจัยที่มีเพียงไม่กี่ปัจจัย โดยจะพิจารณาจากรายละเอียดทั้งหมดจากแต่ละตัวแปร

จากการวิเคราะห์จำแนกกลุ่มปัจจัยทางด้านองค์กรทั้ง 14 ข้อ สามารถจำแนกออกได้เป็น 4 ปัจจัย ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ตัวนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดในตัวแปรเดิม (ในที่นี้ได้แก่ ปัจจัยทางด้านองค์กรทั้ง 14 ข้อ) ได้ 72.35 % ซึ่งรายละเอียดการวิเคราะห์มีดังนี้

ตารางที่ 19: ตาราง KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.835
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	998.726
	df	91
	Sig.	.000

จากตารางที่ 19 ค่า Kaiser-Meyer-Olkin มีค่าเท่ากับ 0.835 แสดงว่าตัวแปรปัจจัยทางด้านองค์กรที่มีอยู่ได้รับการสุ่มอย่างเพียงพอ และมีความเหมาะสมที่จะใช้เทคนิค Factor Analysis ในการวิเคราะห์ และจาก Bartlett's Test of Sphericity สถิติทดสอบมีการแจกแจงโดยประมาณแบบ Chi-Square เท่ากับ 998.726 ได้ค่า Significance เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ว่าตัวแปรปัจจัยทางด้านองค์กรไม่มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ข้อมูลชุดนี้สามารถใช้เทคนิค Factor Analysis ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรได้

ตารางที่ 20: Communalities ของปัจจัยทางด้านองค์กร

	Initial	Extraction
1. การที่ผู้บริหารผลักดันให้มีการใช้โปรแกรมบัญชีโดยกำหนดเป็นนโยบาย	1.000	.748
2. การสนับสนุนด้านการเงินต่อโครงการที่นำโปรแกรมบัญชีมาใช้งาน	1.000	.692
3. การที่ผู้บริหารกำหนดให้การใช้โปรแกรมบัญชีเป็นความสำคัญเร่งด่วน	1.000	.716
4. การที่ผู้บริหารจัดให้มีการฝึกอบรมอย่างเพียงพอในการใช้โปรแกรมบัญชี	1.000	.643
5. มีการว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพสูงมาให้ความรู้ด้านการใช้โปรแกรมบัญชีแก่พนักงาน	1.000	.676
6. แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ ระบบ(Analyze)	1.000	.651
7. แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการออกแบบระบบ(Design)	1.000	.764
8. แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการพัฒนา โปรแกรม(Coding)	1.000	.682
9. แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการทดสอบระบบ(Testing)	1.000	.807
10. แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการนำระบบมาใช้งาน(Implement)	1.000	.758
11. โครงสร้างขององค์กรที่เป็นอยู่เดิมสอดคล้องกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี	1.000	.685
12. มีการปรับโครงสร้างขององค์กรเพื่อให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี	1.000	.729
13. มีการจัดแบ่งหน้าที่การทำงานในองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี	1.000	.789
14. มีการเพิ่มหรือลดขั้นตอนการทำงานในองค์กรเพื่อสอดคล้องกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี	1.000	.707

จากตารางที่ 20 จะแสดงค่า Initial Communalities และ Extraction Communalities ซึ่งค่า Communalities เป็นค่าสัดส่วนของค่าแปรปรวนของตัวแปรที่สามารถอธิบายได้โดย Common Factor หรือปัจจัยทั้งหมดที่สกัดได้ ซึ่งหลังจากสกัดปัจจัยจะเห็นได้ว่าค่า Initial Communalities มีค่าเท่ากับ 1 แสดงว่า Common Factor สามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรปัจจัยทางด้านองค์กรทั้ง 14 ตัวได้ทั้งหมด ค่า Extraction Communalities ของตัวแปรโครงสร้างขององค์กรที่เป็นอยู่เดิมสอดคล้องกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีค่าต่ำสุด เท่ากับ 0.685 ซึ่งยังไม่ต่ำกว่า 0.4 จึงสามารถจัดอยู่ในปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งได้

ตารางที่ 21: ตาราง Total Variance Explained ของปัจจัยทางด้านองค์กร

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	5.974	42.670	42.670	5.974	42.670	42.670	3.472	24.802	24.802
2	1.678	11.988	54.659	1.678	11.988	54.659	3.225	23.034	47.836
3	1.536	10.972	65.630	1.536	10.972	65.630	2.442	17.441	65.277
4	.941	6.721	72.351	.941	6.721	72.351	.990	7.074	72.351
5	.760	5.431	77.782						
6	.632	4.516	82.299						
7	.522	3.729	86.027						
8	.468	3.342	89.369						
9	.356	2.540	91.909						
10	.303	2.165	94.074						
11	.271	1.936	96.010						
12	.259	1.851	97.861						
13	.168	1.197	99.057						
14	.132	.943	100.000						

จากตารางที่ 21 สามารถสกัดปัจจัยโดยใช้วิธี Principal Component Analysis ได้ทั้งหมด 4 ตัว และ ปัจจัยเหล่านั้นสามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดในตัวแปรเดิม (ในที่นี้ได้แก่ ปัจจัยทางด้านองค์กรทั้ง 14 ตัว) ได้ 72.35% และหลังจากทำการสกัดปัจจัยโดยใช้วิธี Principal Component Analysis : PCA จะได้ค่า Factor Loading ซึ่งเป็นค่าที่ใช้ในการพิจารณาว่ามีตัวแปรปัจจัยทางด้านองค์กรตัวใดบ้างที่ควรจะต้องจัดอยู่ในปัจจัยเดียวกัน กรณีที่ค่า Factor Loading มีค่ากลาง ๆ ทำให้ไม่สามารถจัดตัวแปรว่าควรอยู่ในปัจจัยใดตัวนั้น จะต้องทำการหมุนแกนปัจจัย ดังนั้นวัตถุประสงค์ของการหมุนแกนปัจจัย คือ เพื่อให้ค่า Factor Loading ของตัวแปร มีค่ามากขึ้นหรือลดลงจนกระทั่งทำให้ทราบว่าตัวแปรนั้นควรอยู่ในปัจจัยใด หรือไม่ควรอยู่ในปัจจัยใด โดยรายละเอียดของค่า Factor Loading หลังจากหมุนแกนปัจจัยจะแสดงในตารางที่ 22

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22: ตารางRotated Component Matrix ของปัจจัยทางด้านองค์กร

	Component			
	1	2	3	4
1. การที่ผู้บริหารผลักดันให้มีการใช้โปรแกรมบัญชีโดยกำหนดเป็นนโยบาย	.105	.847	.123	.068
2. การสนับสนุนด้านการเงินต่อโครงการที่นำโปรแกรมบัญชีมาใช้งาน	.198	.795	.060	.131
3. การที่ผู้บริหารกำหนดให้การใช้โปรแกรมบัญชีเป็นความสำคัญเร่งด่วน	.105	.784	.140	.266
4. การที่ผู้บริหารจัดให้มีการฝึกอบรมอย่างเพียงพอในการใช้โปรแกรมบัญชี	.262	.722	.174	-.154
5. มีการว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพสูงมาให้คำปรึกษาด้านการใช้โปรแกรมบัญชีแก่พนักงาน	.276	.452	.446	-.444
6. แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ ระบบ (Analyze)	.762	.264	.037	.007
7. แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการออกแบบระบบ (Design)	.830	.140	.207	.109
8. แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการพัฒนา โปรแกรม (Coding)	.781	.000	.265	-.029
9. แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการทดสอบระบบ (Testing)	.875	.169	.101	.052
10. แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการนำระบบมาใช้งาน (Implement)	.815	.246	.151	.103
11. โครงสร้างขององค์กรที่เป็นอยู่เดิมสอดคล้องกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี	.209	.286	.202	.720
12. มีการปรับโครงสร้างขององค์กรเพื่อให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี	.103	.065	.838	-.108
13. มีการจัดแบ่งหน้าที่การทำงานในองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี	.199	.142	.822	.232
14. มีการเพิ่มหรือลดขั้นตอนการทำงานในองค์กรเพื่อสอดคล้องกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี	.220	.211	.773	.130

จากตารางที่ 22 เป็นตารางที่แสดงค่า Factor Loading หลังจากทำการหมุนแกนปัจจัยโดยใช้วิธี Varimax ในการพิจารณาว่ามีตัวแปรใดบ้างที่ควรจะอยู่ในปัจจัยเดียวกัน ในแต่ละปัจจัยให้พิจารณาค่า Factor Loading ของแต่ละตัวแปร ถ้า Factor Loading ของตัวแปรใดในปัจจัยใดมีค่ามาก (เข้าสู่ +1 หรือ -1) และของปัจจัยอื่น ๆ มีค่า Factor Loading ต่ำ (เข้าสู่ 0) จะจัดตัวแปรให้อยู่ในปัจจัยที่มีค่า Factor Loading สูง ยกตัวอย่างเช่น ตัวแปรการที่ผู้บริหารผลักดันให้มีการใช้โปรแกรมบัญชีโดยกำหนดเป็นนโยบาย มีค่า Factor Loading เท่ากับ 0.847 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 มากที่สุด จะจัดให้อยู่ในปัจจัยที่ 2 เป็นต้น

ผลจากการวิเคราะห์จำแนกกลุ่มตัวแปรปัจจัยทางด้านองค์กร สามารถจำแนกกลุ่มตัวแปรเข้าไว้ในปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยได้ ดังแสดงในตารางที่ 23

ตารางที่ 23: ตารางแสดงผลการจำแนกกลุ่มปัจจัยทางด้านองค์กร

ปัจจัยที่	ชื่อปัจจัย	ตัวแปรปัจจัยทางด้านองค์กร
1	การมีส่วนร่วมของผู้ใช้ระบบ (User Involvement)	<ul style="list-style-type: none"> - แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ระบบ (Analyze) - แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการออกแบบระบบ (Design) - แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการพัฒนาโปรแกรม (Coding) - แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการทดสอบระบบ (Testing) - แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการนำระบบมาใช้ (Implement)
2	การสนับสนุนจากผู้บริหาร (Management Support)	<ul style="list-style-type: none"> - การที่ผู้บริหารผลักดันให้มีการใช้โปรแกรมบัญชีโดยกำหนดเป็นนโยบาย - การสนับสนุนด้านการเงินต่อโครงการที่นำโปรแกรมบัญชีมาใช้ - การที่ผู้บริหารกำหนดให้การใช้โปรแกรมบัญชีเป็นความสำคัญเร่งด่วน - การที่ผู้บริหารจัดให้มีการฝึกอบรมอย่างเพียงพอในการใช้โปรแกรมบัญชี - มีการว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพสูงมาให้คำปรึกษาด้านการใช้โปรแกรมบัญชีแก่พนักงาน
3	การปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี (Organizational Change)	<ul style="list-style-type: none"> - มีการปรับโครงสร้างขององค์กรเพื่อให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี - มีการจัดแบ่งหน้าที่การทำงานในองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี - มีการเพิ่มหรือลดขั้นตอนการทำงานในองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี
4	ความชำนาญงานด้านระบบสารสนเทศจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพ (External Expertise)	<ul style="list-style-type: none"> - โครงสร้างขององค์กรที่เป็นอยู่เดิมสอดคล้องกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี

จากตารางที่ 23 จะเห็นได้ว่าผลจากการจำแนกกลุ่มปัจจัยทางด้านองค์กร มีการจัดกลุ่มตัวแปรมีการว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพสูงมาให้คำปรึกษาด้านการใช้โปรแกรมบัญชีแก่พนักงานอยู่ในกลุ่มปัจจัยการสนับสนุนจากผู้บริหาร (Management Support) และจัดกลุ่มตัวแปรโครงสร้างองค์กรที่เป็นอยู่เดิมสอดคล้องกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีอยู่ในกลุ่มปัจจัยความชำนาญด้านระบบสารสนเทศจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพ (External Expertise) ซึ่งผลการจัดกลุ่ม 2 ตัวแปรนี้ขัดกับหลักความเป็นจริง อาจมีสาเหตุมาจากความผิดพลาดหรือความไม่เข้าใจในการตอบแบบสอบถามของผู้ตอบแบบสอบถาม จึงทำให้ผลการจัดกลุ่มปัจจัยด้านองค์กรที่ได้คลาดเคลื่อนไปจากหลักการ ซึ่งเมื่อพิจารณาตัวแปรทั้ง 2 ตัวแปรแล้ว

ควรจัดกลุ่มตัวแปรมีการว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพสูงมาให้คำปรึกษาด้านการใช้โปรแกรมบัญชีแก่พนักงาน ให้อยู่ในกลุ่มปัจจัยความชำนาญด้านระบบสารสนเทศจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพ (External Expertise) และจัดกลุ่มตัวแปรโครงสร้างองค์กรที่เป็นอยู่เดิม สอดคล้องกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ให้อยู่ในกลุ่มปัจจัยการสนับสนุนจากผู้บริหาร (Management Support) ดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24: ตารางแสดงกลุ่มปัจจัยทางด้านองค์กรที่จัดใหม่

ปัจจัยที่	ชื่อปัจจัย	ตัวแปรปัจจัยทางด้านองค์กร
1	การมีส่วนร่วมของผู้ใช้ระบบ (User Involvement)	<ul style="list-style-type: none"> - แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ระบบ (Analyze) - แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการออกแบบระบบ (Design) - แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการพัฒนาโปรแกรม (Coding) - แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการทดสอบระบบ (Testing) - แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการนำระบบมาใช้ (Implement)
2	การสนับสนุนจากผู้บริหาร (Management Support)	<ul style="list-style-type: none"> - การที่ผู้บริหารผลักดันให้มีการใช้โปรแกรมบัญชีโดยกำหนดเป็นนโยบาย - การสนับสนุนด้านการเงินต่อโครงการที่นำโปรแกรมบัญชีมาใช้ - การที่ผู้บริหารกำหนดให้การใช้โปรแกรมบัญชีเป็นความสำคัญเร่งด่วน - การที่ผู้บริหารจัดให้มีการฝึกอบรมอย่างเพียงพอในการใช้โปรแกรมบัญชี
3	การปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี (Organizational Change)	<ul style="list-style-type: none"> - โครงสร้างขององค์กรที่เป็นอยู่เดิม สอดคล้องกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี - มีการปรับโครงสร้างขององค์กรเพื่อให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี - มีการจัดแบ่งหน้าที่การทำงานในองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี - มีการเพิ่มหรือลดขั้นตอนการทำงานในองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี
4	ความชำนาญงานด้านระบบสารสนเทศจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพ (External Expertise)	<ul style="list-style-type: none"> - มีการว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพสูงมาให้ - คำปรึกษาด้านการใช้โปรแกรมบัญชีแก่พนักงาน

ในด้านของระดับความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ ข้างต้นดังแสดงในตารางที่ 25 ข้างล่างนี้ จะเห็นได้ว่าใน 5 อันดับแรกของตัวแปรที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญมากที่สุดเป็นตัวแปรที่อยู่ในปัจจัยด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร และปัจจัยการมีส่วนร่วมของผู้ใช้ระบบ ซึ่งในด้านการ

สนับสนุนจากผู้บริหารนั้นผู้ตอบแบบสอบถามเน้นที่เรื่องของการกำหนดเป็นนโยบายให้มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การสนับสนุนด้านการเงิน และการฝึกอบรม ส่วนด้านการมีส่วนร่วมนั้นผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าการมีส่วนร่วมในการทดสอบระบบและการ implement ระบบเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด

ตารางที่ 25: ตัวแปรปัจจัยทางด้านองค์กรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก

อันดับ	ตัวแปรปัจจัยทางด้านองค์กร	ค่าเฉลี่ย
1	การที่ผู้บริหารผลักดันให้มีการใช้โปรแกรมบัญชีโดยกำหนดเป็นนโยบาย	4.30
2	การสนับสนุนด้านการเงินต่อโครงการที่นำโปรแกรมบัญชีมาใช้งาน	4.08
3	การที่ผู้บริหารจัดให้มีการฝึกอบรมอย่างเพียงพอในการใช้โปรแกรมบัญชี	4.03
4	การที่แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการทดสอบระบบ (Testing)	3.99
5	การที่แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการนำระบบมาใช้งาน (Implementation)	3.98

หมายเหตุ ระดับของปัจจัยด้านองค์กรมีค่าตั้งแต่ 1 (น้อยที่สุด) ถึง 5 (มากที่สุด)

3.3.2 ผลการจำแนกกลุ่มและค่าเฉลี่ยประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

จากการวิเคราะห์จำแนกกลุ่มประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีทั้ง 17 ข้อ สามารถจำแนกออกได้เป็น 4 ปัจจัย ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ตัวนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดในตัวแปรเดิม (ในที่นี้ได้แก่ ประสิทธิภาพของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีทั้ง 17 ข้อ) ได้ 61.242 % ซึ่งรายละเอียดการวิเคราะห์มีดังนี้

ตารางที่ 26: ตาราง KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.849
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	885.003
	df	136
	Sig.	.000

จากตารางที่ 26 ค่า Kaiser-Meyer-Olkin มีค่าเท่ากับ 0.849 แสดงว่าตัวแปรประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่มีอยู่ ได้รับการสุ่มอย่างเพียงพอ และมีความเหมาะสมที่จะใช้เทคนิค Factor Analysis ในการวิเคราะห์ และจาก Bartlett's Test of Sphericity สถิติทดสอบจะมีการแจกแจงโดยประมาณแบบ Chi-Square เท่ากับ 885.003 ได้ค่า Significance เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ว่าตัวแปรประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ข้อมูลชุดนี้สามารถใช้เทคนิค Factor Analysis ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรได้

ตารางที่ 27: ตาราง Communalities ประสิทธิภาพของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

	Initial	Extraction
1. มีสารสนเทศทางการบัญชีบริหารที่ตรงกับเรื่องที่ต้องบริหารต้องการใช้ตัดสินใจ (ในปริมาณที่) มากขึ้น	1.000	.682
2. มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจได้มากกว่าเดิม	1.000	.653
3. มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ให้ข้อมูลต้นทุนการผลิตเพื่อนำไปใช้ในการบริหารต้นทุนได้	1.000	.644
4. มีสารสนเทศทางบัญชีบริหารที่ไม่ตรงกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจ	1.000	.473
5. สารสนเทศทางการบัญชีแสดงถึงกิจการและเหตุการณ์ทางธุรกิจขององค์กร ได้อย่างถูกต้องมากขึ้น	1.000	.604
6. สารสนเทศทางการบัญชีมีความลำเอียงน้อยลง	1.000	.703
7. สารสนเทศทางการบัญชีมีความน่าเชื่อถือน้อยลง	1.000	.555
8. สารสนเทศทางการบัญชีมีความครบถ้วนมากขึ้น	1.000	.614
9. สารสนเทศทางการบัญชีมีการเก็บข้อมูลด้านที่สำคัญของทุกกิจกรรมและทุกเหตุการณ์ทางธุรกิจ การขององค์กร	1.000	.694
10. สารสนเทศขาดข้อมูลเกี่ยวกับกิจการและเหตุการณ์ทางธุรกิจบางอย	1.000	.701
11. สารสนเทศทางการบัญชีมีความทันเวลาต่อการตัดสินใจมากขึ้น	1.000	.659
12. ได้รับสารสนเทศทางการบัญชีล่าช้าจนไม่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ	1.000	.605
13. สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอโดยใช้รูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย	1.000	.519
14. สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอโดยใช้รูปแบบที่ยากที่จะเข้าใจ	1.000	.683
15. ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีร่องรอยการตรวจสอบ/เลขที่เอกสารอ้างอิงมากขึ้น	1.000	.463
16. ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ใช้อยู่มีรายละเอียดทำให้สามารถตรวจสอบได้ง่ายขึ้น	1.000	.482
17. การค้นหาข้อมูลเพื่อตรวจสอบทำได้ง่ายขึ้น	1.000	.677

จากตารางที่ 27 จะแสดงค่า Initial Communalities และ Extraction Communalities ซึ่งค่า Communalities เป็นค่าสัดส่วนของค่าแปรปรวนของตัวแปรที่สามารถอธิบายได้โดย Common Factor หรือปัจจัยทั้งหมดที่สกัดได้ ซึ่งหลังจากสกัดปัจจัยจะเห็นได้ว่า ค่า Extraction

Communalities ของระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีร่องรอยการตรวจสอบ / เลขที่เอกสารอ้างอิง มากขึ้น มีค่าต่ำสุด เท่ากับ 0.463 ซึ่งยังไม่ต่ำกว่า 0.4 จึงสามารถจัดอยู่ในปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งได้

ตารางที่ 28: ตาราง Total Variance Explained

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	6.107	35.922	35.922	6.107	35.922	35.922	4.958	29.166	29.166
2	2.142	12.602	48.525	2.142	12.602	48.525	2.574	15.142	44.308
3	1.153	6.782	55.307	1.153	6.782	55.307	1.491	8.772	53.080
4	1.009	5.935	61.242	1.009	5.935	61.242	1.388	8.162	61.242
5	.938	5.518	66.760						
6	.857	5.042	71.802						
7	.779	4.584	76.385						
8	.635	3.734	80.120						
9	.539	3.173	83.293						
10	.524	3.080	86.373						
11	.437	2.570	88.943						
12	.425	2.499	91.442						
13	.405	2.382	93.824						
14	.323	1.902	95.726						
15	.293	1.721	97.448						
16	.228	1.342	98.790						
17	.206	1.210	100.000						

จากตารางที่ 28 สามารถสกัดปัจจัยโดยใช้วิธี Principal Component Analysis ได้ทั้งหมด 4 ตัว และ ปัจจัยเหล่านั้นสามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดในตัวแปรเดิม (ในที่นี้ได้แก่ ประสิทธิภาพของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีทั้ง 17 ตัว) ได้ 61.24 % และหลังจากทำการสกัดปัจจัยโดยใช้วิธี Principal Component Analysis : PCA จะได้ค่า Factor Loading ซึ่งเป็นค่าที่ใช้ในการพิจารณาว่ามีตัวแปรประสิทธิภาพของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีตัวใดบ้างที่ควรจัดอยู่ในปัจจัยเดียวกัน กรณีที่ค่า Factor Loading มีค่ากลาง ๆ ทำให้ไม่สามารถจัดตัวแปรว่าควรอยู่ในปัจจัยใดได้นั้น จะต้องทำการหมุนแกนปัจจัย หลังจากหมุนแกนปัจจัยแล้วจะได้ค่า Factor Loading ดังแสดงในตารางที่ 29

ตารางที่ 29: ตาราง Rotated Component Matrix

	Component			
	1	2	3	4
1. มีสารสนเทศทางการบัญชีบริหารที่ตรงกับเรื่องที่ผู้บริหารต้องการใช้ตัดสินใจ (ในปริมาณที่) มากขึ้น	.794	-.173	.126	.070
2. มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจได้มากกว่าเดิม	.760	-.208	.097	.154
3. มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ให้ข้อมูลต้นทุนการผลิตเพื่อนำไปใช้ในการบริหารต้นทุนได้	.782	-.060	.036	-.166
4. มีสารสนเทศทางบัญชีบริหารที่ไม่ตรงกับเรื่องที่ ต้องตัดสินใจ	.116	.331	.571	-.152
5. สารสนเทศทางการบัญชีแสดงถึงกิจการและเหตุการณ์ทางธุรกิจขององค์กรได้อย่างถูกต้องมากขึ้น	.724	-.163	-.154	.172
6. สารสนเทศทางการบัญชีมีความลำเอียงน้อยลง	.056	-.023	.032	.836
7. สารสนเทศทางการบัญชีมีความน่าเชื่อถือน้อยลง	-.162	.714	.134	.015
8. สารสนเทศทางการบัญชีมีความครบถ้วนมากขึ้น	.632	-.089	-.277	.360
9. สารสนเทศทางการบัญชีมีการเก็บข้อมูลด้านที่สำคัญของทุกกิจกรรมและทุกเหตุการณ์ทางธุรกิจ การขององค์กร	.658	.160	-.470	.122
10. สารสนเทศขาดข้อมูลเกี่ยวกับกิจการและเหตุการณ์ทางธุรกิจบางอย่าง	-.168	.276	.769	.076
11. สารสนเทศทางการบัญชีมีความทันเวลาต่อการตัดสินใจมากขึ้น	.795	.001	-.135	.092
12. ได้รับสารสนเทศทางการบัญชีล่าช้าจนไม่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ	-.525	.492	.263	.134
13. สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอโดยใช้รูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย	.554	-.339	.063	.306
14. สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอโดยใช้รูปแบบที่ยากที่จะเข้าใจ	-.066	.782	.209	-.154
15. ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีร่องรอยการตรวจสอบ/เลขที่เอกสารอ้างอิงมากขึ้น	.414	-.042	-.173	.510
16. ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ใช้อยู่มีรายละเอียดทำให้สามารถตรวจสอบได้ง่ายขึ้น	.552	-.342	-.185	.163
17. การค้นหาข้อมูลเพื่อตรวจสอบทำได้ยากขึ้น	-.125	.808	.092	.007

ตารางที่ 29 แสดงค่า Factor Loading หลังจากทำการหมุนแกนปัจจัยโดยใช้วิธี Varimax ในการพิจารณาว่ามีตัวแปรใดบ้างที่ควรอยู่ในปัจจัยเดียวกัน ในแต่ละปัจจัยให้พิจารณาค่า Factor Loading ของแต่ละตัวแปร ถ้า Factor Loading ของตัวแปรใดในปัจจัยใดมีค่ามาก (เข้าสู่ +1 หรือ -1) และของปัจจัยอื่น ๆ มีค่า Factor Loading ต่ำ (เข้าสู่ 0) จะจัดตัวแปรให้อยู่ใน

ปัจจัยที่มีค่า Factor Loading สูง ยกตัวอย่างเช่น ตัวแปรสารสนเทศทางการบัญชีมีความน่าเชื่อถือ น้อยลง มีค่า Factor Loading เท่ากับ 0.714 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 มากที่สุด จะจัดให้อยู่ในปัจจัยที่ 2 เป็นต้น

ซึ่งผลจากการวิเคราะห์จำแนกกลุ่มตัวแปรประสิทธิผลจากการใช้โปรแกรมสำเร็จ รูปทางการบัญชี สามารถจำแนกกลุ่มตัวแปรเข้าไว้ในปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยได้ ดังแสดงในตารางที่ 30

ตารางที่ 30: ผลการจำแนกกลุ่มประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

ปัจจัย	ตัวแปรประสิทธิผล
ความตรงต่อกรณี ความทันเวลา และเป็นที่เข้าใจ	<ul style="list-style-type: none"> - มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ตรงกับเรื่อง que ผู้บริหารต้องการใช้ตัดสินใจในปริมาณที่ มากขึ้น - มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจได้มากกว่าเดิม - มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ให้ข้อมูลต้นทุนการผลิตเพื่อนำไปใช้ในการบริหารต้นทุนได้ - สารสนเทศทางการบัญชีมีความทันเวลาต่อการตัดสินใจมากขึ้น - สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอโดยใช้รูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย
น่าเชื่อถือครบถ้วน และตรวจสอบได้	<ul style="list-style-type: none"> - สารสนเทศทางการบัญชีแสดงถึงกิจการและเหตุการณ์ทางธุรกิจขององค์กรได้อย่างถูกต้องมากขึ้น - สารสนเทศทางการบัญชีมีความครบถ้วนมากขึ้น - สารสนเทศทางการบัญชีมีการเก็บข้อมูลด้านที่สำคัญของทุกกิจกรรมและทุกเหตุการณ์ทางธุรกิจขององค์กร - ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีร่องรอยการตรวจสอบ/เลขที่เอกสารอ้างอิงมากขึ้น - ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ใช้อยู่มีรายละเอียดทำให้สามารถตรวจสอบได้ง่ายขึ้น
ความไม่น่าเชื่อถือ ลำช้า เข้าใจยาก และไม่สามารถตรวจสอบได้	<ul style="list-style-type: none"> - สารสนเทศทางการบัญชีมีความน่าเชื่อถือน้อยลง - ได้รับสารสนเทศทางการบัญชีล่าช้าจนไม่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ - สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอโดยใช้รูปแบบที่ยากที่จะเข้าใจ - การค้นหาข้อมูลเพื่อตรวจสอบทำได้ยากขึ้น
ไม่ตรงกับกรณีลำเอียง และไม่ครบถ้วน	<ul style="list-style-type: none"> - มีสารสนเทศทางบัญชีบริหารที่ไม่ตรงกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจ - สารสนเทศทางการบัญชีมีความลำเอียงน้อยลง - สารสนเทศขาดข้อมูลเกี่ยวกับกิจการและเหตุการณ์ทางธุรกิจบางอย่าง

ในด้านของระดับความสำคัญของตัวแปรประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมตามที่แสดงไว้ในตารางที่ 31 ข้างล่างนี้ จะเห็นได้ว่าใน 2 อันดับแรกของคุณภาพของสารสนเทศได้แก่ การที่สารสนเทศทางการบัญชีมีรายละเอียดทำให้สามารถตรวจสอบได้ง่ายขึ้นและการที่ระบบมีร่องรอยการตรวจสอบ/เลขที่เอกสารอ้างอิงมากขึ้นซึ่งจะเห็นได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าการใช้โปรแกรมให้ประโยชน์ในด้านการตรวจสอบสารสนเทศมากขึ้น อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่า

ค่าเฉลี่ยของประสิทธิผลอยู่ในระดับ “มาก”แต่ไม่ใช่ “มากที่สุด” แสดงว่า ตามความคาดหวังของผู้ตอบแบบสอบถามการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีน่าจะให้ประโยชน์ในการตรวจสอบมากกว่านี้

ตารางที่ 31: ประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4 อันดับแรก

อันดับที่	ประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี	ค่าเฉลี่ย
1	สารสนเทศทางการบัญชีมีรายละเอียดทำให้สามารถตรวจสอบได้ง่ายขึ้น	3.88
2	ระบบมีร่องรอยการตรวจสอบ/เลขที่เอกสารอ้างอิงมากขึ้น	3.86
3	สารสนเทศทางการบัญชีมีความครบถ้วนมากขึ้น	3.85
4	สารสนเทศทางการบัญชีมีการเก็บข้อมูลด้านที่สำคัญของทุกกิจกรรมและทุกเหตุการณ์ทางธุรกิจขององค์กร	3.78

หมายเหตุ ระดับของประสิทธิผลมีค่าตั้งแต่ 1 (น้อยที่สุด) ถึง 5 (มากที่สุด)

3.3.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านองค์กรและประสิทธิผลจากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบ simple regression ระหว่างตัวแปรที่เป็นปัจจัยด้านองค์กรซึ่งมี 4 ปัจจัยกับปัจจัยด้านประสิทธิผลทั้ง 4 ที่ได้จากการวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่มีการตั้งชื่อในตารางที่ 30 ซึ่งเป็นตัวแปรตาม โดยในที่นี้ให้

Y1 หมายถึง ตรงต่อกรณี ความทันเวลา และเป็นที่เข้าใจ

Y2 หมายถึง นำเชื่อถือ ครบถ้วน และตรวจสอบได้

Y3 หมายถึง ไม่นำเชื่อถือ ลำช้า เข้าใจยาก และไม่สามารถตรวจสอบได้

Y4 หมายถึง ไม่ตรงกับกรณี ลำเอียง และไม่ครบถ้วน

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ simple regression ระหว่างปัจจัยประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมทั้ง 4 ซึ่งเป็นตัวแปรตาม (Y1, Y2, Y3, และ Y4) กับตัวแปรที่เป็นปัจจัยด้านองค์กรทั้ง 4 ปัจจัยที่ละคู่ ปรากฏว่ามีเพียงปัจจัยประสิทธิผลปัจจัยที่ 1 ซึ่งได้แก่ “ความตรงต่อกรณี ความทันเวลาและเป็นที่เข้าใจ” เท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านองค์กรอย่างมีนัยสำคัญซึ่งจะมีการนำเสนอสรุปค่าสถิติในตารางที่ 35 พร้อมกับผลการทดสอบสมมติฐานอย่างละเอียดต่อไป ส่วนปัจจัยที่ 2, 3, และ 4 ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านองค์กรอย่างมีนัยสำคัญ ดังค่าสถิติที่แสดงไว้ในตารางที่ 32, 33 และ 34 ตามลำดับ

ตารางที่ 32: สรุปผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นตรงระหว่างปัจจัยประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมตัวประกอบที่ 2 (Y2) กับตัวแปรที่เป็นปัจจัยด้านองค์กร

	ตัวแปรอิสระ	R	R Square	Sig. F
H 1	การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง	.056	.003	.392
H 2	ความชำนาญงานด้านระบบสารสนเทศ	.084	.007	.352
H 3	การมีส่วนร่วมของผู้ใช้ระบบงาน	.161	.026	.072
H 4.1	การปรับโครงสร้างขององค์กร - ใช้ ERP	.153	.023	.232
H 4.2	การปรับโครงสร้างขององค์กร - ใช้ non ERP	.101	.010	.378

ตารางที่ 33: สรุปผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นตรงระหว่างปัจจัยประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมตัวประกอบที่ 3 (Y3) กับตัวแปรที่เป็นปัจจัยด้านองค์กร

	ตัวแปรอิสระ	R	R Square	Sig. F
H 1	การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง	.059	.004	.510
H 2	ความชำนาญงานด้านระบบสารสนเทศ	.124	.015	.166
H 3	การมีส่วนร่วมของผู้ใช้ระบบงาน	.069	.005	.443
H 4.1	การปรับโครงสร้างขององค์กร - ใช้ ERP	.022	.001	.811
H 4.2	การปรับโครงสร้างขององค์กร - ใช้ non ERP	.286	.082	.011

* ค่าทดสอบ F Statistic มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (Sig = .011 < .05) จึงยอมรับสมมติฐานว่า Org Arrangement มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับ Effective3 ในกรณีไม่เป็นระบบ ERP

ตารางที่ 34: สรุปผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นตรงระหว่างปัจจัยประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมตัวประกอบที่ 4 (Y4) กับตัวแปรที่เป็นปัจจัยด้านองค์กร

	ตัวแปรอิสระ	R	R Square	Sig. F
H 1	การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง	.113	.013	.208
H 2	ความชำนาญงานด้านระบบสารสนเทศ	.036	.001	.685
H 3	การมีส่วนร่วมของผู้ใช้ระบบงาน	.057	.003	.527
H 4.1	การปรับโครงสร้างขององค์กร - ใช้ ERP	.049	.002	.742
H 4.2	การปรับโครงสร้างขององค์กร - ใช้ non ERP	.048	.002	.673

ตารางที่ 35: สรุปผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นตรง

	ตัวแปรอิสระ	R	R Square	Sig. F
H 1	การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง	.437	.191	.000
H 2	ความชำนาญงานด้านระบบสารสนเทศ	.136	.019	.128
H 3	การมีส่วนร่วมของผู้ใช้ระบบงาน	.476	.226	.000
H 4.1	การปรับโครงสร้างขององค์กร - ใช้ ERP	.431	.186	.002
H 4.2	การปรับโครงสร้างขององค์กร- ใช้ non ERP	.283	.080	.012

สมมติฐานที่ 1: การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

ตารางที่ 36: Model Summary ของสมมติฐานที่ 1

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.437 (a)	.191	.184	.90807776	1.919

a Predictors: (Constant), Factor score-Top mgt support

b Dependent Variable: Factor score-Effective1

จาก ตารางที่ 36 ค่า R ซึ่งเป็นค่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างค่าสังเกตกับค่าที่ทำนายโดยโมเดล ในที่นี้เท่ากับ .437 แสดงว่า การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีในระดับปานกลาง ค่า R Square เท่ากับ .191 หมายถึง การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงจะอธิบายประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ได้ประมาณ 19 % F statistics มีค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 จึงยอมรับสมมติฐานว่าการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงจะอธิบายประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 37: ANOVA ของสมมติฐานที่ 1

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	24.116	1	24.116	29.245	.000 (a)
	Residual	102.251	124	.825		
	Total	126.367	125			

a Predictors: (Constant), Factor score-Top mgt support

b Dependent Variable: Factor score-Effective1

ตาราง ANOVA จะทดสอบทางสถิติในการยอมรับในโมเดล ซึ่งโมเดลนี้มีค่า Sig. < .05 แสดงว่ายอมรับว่าการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงจะอธิบายประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีได้อย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 38: Coefficients ของสมมติฐานที่ 1

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	.010	.081		.119	.905
	Factor score-Top mgt support	.438	.081	.437	5.408	.000

a Dependent Variable: Factor score-Effective1

ตารางแสดงค่าของเส้น Regression คือ ค่าคงที่เท่ากับ .010 และค่า Coefficients ของตัวแปร Factor score-Top mgt support เท่ากับ .438

สมมติฐานที่ 2: ความชำนาญงานด้านระบบสารสนเทศจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพสูงมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

ตารางที่ 39: Model Summary ของสมมติฐานที่ 2

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.136 (a)	.019	.011	1.00007117	1.920

a Predictors: (Constant), Factor score-External expert

b Dependent Variable: Factor score-Effective1

จาก ตารางที่ 39 ค่า R เท่ากับ .136 แสดงว่าความชำนาญงานด้านระบบสารสนเทศจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพสูงมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่มีความสัมพันธ์กันน้อย R Square เท่ากับ .019 แสดงว่า ความชำนาญงานด้านระบบสารสนเทศจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพสูงจะอธิบายประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ได้ประมาณ 1.9 % F statistics มีค่า Sig. เท่ากับ .128 ซึ่งมากกว่า .05 จึงปฏิเสธสมมติฐานว่าความชำนาญงานด้านระบบสารสนเทศจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพสูงมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 40: ANOVA ของสมมติฐานที่ 2

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	2.349	1	2.349	2.349	.128 (a)
	Residual	124.018	124	1.000		
	Total	126.367	125			

a Predictors: (Constant), Factor score-External expert

b Dependent Variable: Factor score-Effective1

ตาราง ANOVA จะทดสอบทางสถิติในการยอมรับโมเดล ซึ่งโมเดลนี้มีค่า Sig. > .05 แสดงว่าปฏิเสธว่าความชำนาญงานด้านระบบสารสนเทศจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพสูงมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 41: ค่า Coefficients ของสมมติฐานที่ 2

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	.004	.089		.048	.962
	Factor score-External expert	.145	.095	.136	1.533	.128

a Dependent Variable: Factor score-Effective1

ค่าสถิติ t ไม่ significant ยืนยันว่าค่า Coefficients ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานที่ 3: การมีส่วนร่วมของผู้ใช้ระบบงานมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

ตารางที่ 42: Model Summary ของสมมติฐานที่ 3

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.476 (a)	.226	.220	.88799591	1.898

a Predictors: (Constant), Factor score-User involve

b Dependent Variable: Factor score-Effective1

จากตารางที่ 42 ค่า R เท่ากับ .476 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของผู้ใช้ระบบงานมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีในระดับปานกลาง ค่า R Square เท่ากับ .226 หมายถึง การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงจะอธิบายประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ได้ประมาณ 22.6 % F statistics มีค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 จึงยอมรับสมมติฐานว่าการมีส่วนร่วมของผู้ใช้ระบบงานจะอธิบายประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 43: ANOVA ของสมมติฐานที่ 3

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	28.588	1	28.588	36.255	.000 (a)
	Residual	97.779	124	.789		
	Total	126.367	125			

a Predictors: (Constant), Factor score-User involve

b Dependent Variable: Factor score-Effective1

ตาราง ANOVA จะทดสอบทางสถิติในการยอมรับโมเดล ซึ่งโมเดลนี้มีค่า Sig. < .05 แสดงว่ายอมรับว่าการมีส่วนร่วมของผู้ใช้ระบบงานจะอธิบายประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีได้อย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 44: ค่า Coefficients ของสมมติฐานที่ 3

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	.001	.079		.011	.991
	Factor score-User involve	.469	.078	.476	6.021	.000

a Dependent Variable: Factor score-Effective1

ตารางแสดงค่าของเส้น Regression คือ ค่าคงที่เท่ากับ .001 และค่า Coefficients ของตัวแปร Factor score-User involvement เท่ากับ .469

สมมติฐานที่ 4.1: การปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ในกรณีที่เป็นการใช้ ERP

ตารางที่ 45: Model Summary ของสมมติฐานที่ 4.1

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.431	.186	.168	.70069725

a Predictors: (Constant), Factor score for Org Arrangement

จากตารางที่ 45 ค่า R เท่ากับ .431 แสดงว่า ในกรณีที่ใช้ระบบ ERP การปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ในระดับปานกลาง ค่า R Square เท่ากับ .186 แสดงว่าโมเดล Regression นี้จะอธิบายความผันแปรของประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมได้ประมาณ 18.6% ค่า F Statistic มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (Sig = .002 < .05) จึงยอมรับสมมติฐานว่าในกรณีที่ใช้ระบบ ERP การปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 46: ANOVA ของสมมติฐานที่ 4.1

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	5.045	1	5.045	10.275	.002
	Residual	22.094	45	.491		
	Total	27.139	46			

a Predictors: (Constant), Factor score for Org. Arrangement

b Dependent Variable: Factor score for Effective1

c Selecting only cases for which ERP

ค่าทดสอบ F Statistic พบว่ามีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (Sig = .002 < .05) จึงยอมรับสมมติฐานว่า Org Arrangement มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับ Effective1 ในกรณีเป็นระบบ ERP

ตารางที่ 47: ค่า Coefficients ของสมมติฐานที่ 4.1

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	.260	.103		2.521	.015
	Factor score-External expert	.327	.102	.431	3.205	.002

a Dependent Variable: Factor score for Effective1

b Selecting only cases for which ERP

เมื่อได้พิจารณาค่าสถิติ t ของตัวแปร Coefficient แต่ละตัวพบว่าค่าทุกค่ามีค่านัยสำคัญ < .05 จึงยอมรับค่า Coefficient ทุกค่า

สมมติฐานที่ 4.2: การปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ในกรณีที่เป็นการใช้ระบบที่ไม่ใช่ ERP

ตารางที่ 48: Model Summary ของสมมติฐานที่ 4.2

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.283	.080	.068	1.05034582

a Predictors: (Constant), Factor score for Org Arrangement

จากตารางที่ 48 ค่า R มีค่า .283 แสดงว่าในกรณีที่องค์กรใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ไม่ใช่ ERP การปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีในระดับน้อย ค่า R Square เท่ากับ .080 แสดงว่าโมเดล Regression นี้จะอธิบายความผันแปรของประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมได้เพียงแค่ 8% ค่าทดสอบ F Statistic มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (Sig = .012 < .05) จึงยอมรับสมมติฐานว่าในกรณีที่ไม่ใช่ระบบ ERP การปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 49: ANOVA ของสมมติฐานที่ 4.2

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	7.375	1	7.375	6.685	.012
	Residual	84.948	77	1.103		
	Total	92.324	78			

a Predictors: (Constant), Factor score for Org Arrangement

b Dependent Variable: Factor score for

c Selecting only cases for which Non-ERP

ค่าทดสอบ F Statistic พบว่ามีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (Sig = .012 < .05) จึงยอมรับสมมติฐานว่า Org Arrangement มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับ Effective1 กรณีไม่เป็นระบบ ERP

ตารางที่ 50: ค่า Coefficients ของสมมติฐานที่ 4.2

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-.160	.118		-1.356	.179
	Factor score-External expert	.291	.113	.283	2.586	.012

a Dependent Variable: Factor score for Effect1

b Selecting only cases for which Non-ERP

เมื่อพิจารณาค่าสถิติ t ของตัวแปร Coefficient แต่ละตัวพบว่าค่า Constant มีค่านัยสำคัญเท่ากับ .179 > .05 จึงอาจปฏิเสธค่า Constant

เมื่อเปรียบเทียบผลการพิสูจน์สมมติฐานที่ 4.1 และ 4.2 จะเห็นได้ว่า การปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ในทั้ง 2 กรณีแต่ในกรณีที่ใช้ ERP การปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีจะอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีได้ 18.6 % แต่ในกรณีที่ไม่ใช่ ERP ตัวแปรเดียวกันนี้จะอธิบายความแปรปรวนในประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีได้เพียง 8 % เท่านั้น

จากการวิเคราะห์ข้างต้นจะเห็นได้ว่าปัจจัยทางด้านองค์กรที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีในรูปแบบความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงมี 3 ปัจจัย ได้แก่ การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง การมีส่วนร่วมของผู้ใช้ระบบงาน และการปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรม โดยความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อยถึง

ปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Leavitt (1965) ที่ว่าการเปลี่ยนแปลงในเทคโนโลยีจะมีผลกระทบต่อ การจัดงานในองค์กร บุคลากร และโครงสร้างขององค์กร

3.4 ปัญหาและอุปสรรคจากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

จากคำถามปลายเปิดในส่วนที่ 5 ของแบบสอบถามที่ถามถึงปัญหาและอุปสรรคจากการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ใช้งานอยู่ในปัจจุบันสามารถสรุปได้เป็น 5 ด้านได้แก่ ด้านความยุ่งยากซับซ้อนในการใช้ ด้านรายงาน ด้านการเชื่อมต่อกันของระบบย่อย ด้านราคาโปรแกรม และค่าใช้จ่ายหลังการซื้อ และด้านที่ปรึกษา และด้านอื่น ๆ โดยมีความเห็นที่สำคัญดังนี้

ปัญหาด้านความยุ่งยากซับซ้อนในการใช้

- “วิธีการใช้มีความซับซ้อน ขั้นตอนค่อนข้างยาก ปัจจุบันจึงใช้ไม่เป็นผลสำเร็จเท่าที่ควร”
- “ความยากในการ Modify Program ให้เข้ากับลักษณะของธุรกิจ”
- “ยังไม่เป็น Real Time ที่แท้จริงต้อง Key เองและสั่ง Run ข้อมูลเพื่อประมวลผลก่อน จึงจะได้รายงานที่ต้องการ”
- “ผู้ขายมีการโน้มน้าวให้ใช้มาตรฐานของโปรแกรมมากซึ่งบางครั้งเป็นการ เพิ่มงาน (การบันทึก) ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์เท่าที่ควร (ประโยชน์เพียงอย่างเดียวแต่ต้องทำทุกรายการ) ”

ปัญหาด้านรายงาน

- “ข้อมูลบางอย่างที่ต้องการใช้เพื่อประกอบกับการกรอกข้อมูลให้กับหน่วยราชการของประเทศไทยไม่มี ต้องเก็บข้อมูลเองเพื่อมาทำรายงานต่างหาก”
- “การจัดทำรายงานต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญ”

ปัญหาด้านการเชื่อมต่อกันของระบบย่อย

- “ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปบวกกับที่จ้างโปรแกรมเมอร์เขียนขึ้นเอง เนื่องจากไม่มีโปรแกรมสำเร็จรูปที่สามารถสนับสนุนงานบัญชีของบริษัทได้ทั้งระบบ เกิดความไม่ต่อเนื่องของข้อมูล จะต้องบันทึกข้อมูลใหม่ให้ต่อเนื่อง”
- “ระบบไม่รวมกัน ต้องทำงานซ้ำซ้อน”
- “การเชื่อมต่อข้อมูลกับระบบงานอื่นยังทำไม่ได้ เพราะหาผู้ผลิตที่ชำนาญในทุกกิจกรรมที่ส่งข้อมูลมายังระบบบัญชีไม่ได้”

ราคาโปรแกรมและค่าใช้จ่ายหลังการซื้อ

- "ราคาโปรแกรมเหมาะสม แต่ราคาในการ Implement ประมาณ 3-4 เท่าตัว"
- "โปรแกรมบางตัวแพงมาก"
- "เนื่องจากบริษัทไม่ได้ต่อ Maintenance ทำให้เกิดปัญหาในการใช้โปรแกรมค่อนข้างมาก"
- "ต้องลงทุนเพิ่มเพื่อ Upgrade Version การ Upgrade ต้อง Upgrade ตาม Version ใหม่อยู่เรื่อย ๆ เพราะถ้าไม่ Upgrade ผู้ขายก็จะไม่ดูแล"
- "ถ้าจะขอ Report บางที่ต้องเสียเงินให้กับ Project Office ซึ่งบางที่ก็ต้อง Control Budget ตรงนี้ (คิดเป็นชั่วโมงการทำงาน) "
- "บริษัทไม่มี Source Code ในการแก้ไขโปรแกรม หากต้องการปรับเปลี่ยนรายงานให้ เป็นไปตามความต้องการของบริษัท ดังนั้นจึงต้องเสียค่าใช้จ่าย หากมีการปรับเปลี่ยน ในรายงานมาตรฐาน"

ปัญหาด้านที่ปรึกษา

- "โปรแกรมใหม่ ผู้ใช้งานไม่คุ้นเคย และดูรายงานลำบากมาก ที่ปรึกษา (Consult) ไม่ทราบในรายละเอียดของโปรแกรมทั้งหมด ทำให้มีปัญหาในการอบรมและสอนงาน เหมือนการลองผิดลองถูกที่หน้าจอ และมักไม่มีคำตอบให้ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เนื่องจากผู้สอนก็ไม่รู้จริง ทำให้การทำงานมีปัญหาตลอดเวลา"

อื่น ๆ

- "เนื่องจากใช้ระบบบัญชีเป็นมาตรฐานในการพัฒนาระบบอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทำให้โปรแกรมของระบบอื่น (เช่น ซ้อ, ขาย) สามารถตอบสนองระบบบัญชีได้อย่างสมบูรณ์ แต่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการในเชิงบริหารที่แท้จริงของแผนกอื่นได้"
- "ไม่ค่อยสอดคล้องกับลักษณะของธุรกิจ"
- "การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทำให้นักบัญชีไม่มีประสบการณ์ในการวิเคราะห์ รายการค้า รวมถึงไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายการทางบัญชีได้"

นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้ SAP ยังความเห็นเกี่ยวกับ SAP ดังนี้

- "SAP เหมาะสำหรับองค์กรขนาดใหญ่ ที่มีเครือข่ายทั่วโลก และบุคลากรต้องมีคุณภาพเพียงพอที่จะเรียนรู้การใช้งานโปรแกรมดังกล่าว จัดว่าเป็นโปรแกรมที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานได้ดี"
- "SAP เป็นโปรแกรมที่ซับซ้อน ผู้ใช้งานแต่ละโมดูลต้องมีความเข้าใจในขั้นตอนที่จะต้องทำในระบบให้ครบถ้วน เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ถูกต้อง และทันท่วงที"
- "SAP ให้รายละเอียดข้อมูลดี แต่การทำรายงานเพื่อการวิเคราะห์และตัดสินใจยังต้องนำข้อมูลมาจัดทำใหม่ในรูปแบบที่เหมาะสม โดยใช้ MS-Excel"
- "การใช้ SAP ถ้าวางระบบไว้ไม่เหมาะสมไม่มีการพัฒนาทางด้านความคิดให้ก้าวหน้าขึ้น ... การใช้ประโยชน์จากโปรแกรมก็อยู่ในวงจำกัด"

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5 บทสรุป

งานวิจัยนี้ได้จัดทำขึ้นมาเพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านองค์กรและประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีโดยการสัมภาษณ์แล้วสร้างแบบสอบถามส่งไปยังบริษัทขนาดใหญ่ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ปัจจัยและการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ นอกจากนี้ยังศึกษาถึง ลักษณะการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีว่ามีการใช้ในงานส่วนใดบ้าง มีประสิทธิผล หรือมีปัญหาและอุปสรรคในการใช้อย่างไร และทัศนคติของนักบัญชีต่อการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ในบทนี้จะสรุปถึงผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ดังกล่าวข้างต้น

ในด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านองค์กรอันได้แก่ การสนับสนุนจากผู้บริหาร ความชำนาญงานด้านระบบสารสนเทศจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพสูง การมีส่วนร่วมของผู้ใช้ระบบงาน และ การปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ว่าจะมีความสัมพันธ์อย่างไรกับ ประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีนั้นสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 51 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 51: สรุปผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นตรง

	ตัวแปรอิสระ	R	R Square	Sig. F
H 1	การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง	.437	.191	.000
H 2	ความชำนาญงานด้านระบบสารสนเทศ	.136	.019	.128
H 3	การมีส่วนร่วมของผู้ใช้ระบบงาน	.476	.226	.000
H 4.1	การปรับโครงสร้างขององค์กร - ใช้ ERP	.431	.186	.002
H 4.2	การปรับโครงสร้างขององค์กร- ใช้ non ERP	.283	.080	.012

H1: การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

จาก ตารางที่ 51 ค่า R ซึ่งเป็นค่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างค่าสังเกตกับค่าที่ทำนายโดยโมเดล ในที่นี้เท่ากับ .437 แสดงว่า การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีในระดับปานกลาง ค่า R Square เท่ากับ .191 หมายถึง การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงจะอธิบายประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ได้ประมาณ 19 % F statistics มีค่า Sig. = .000 < .05 จึงยอมรับสมมติฐานว่าการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงจะอธิบายประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

H2: ความชำนาญงานด้านระบบสารสนเทศจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพสูงมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

จาก ตารางที่ 51 ค่า R เท่ากับ .136 แสดงว่าความชำนาญงานด้านระบบสารสนเทศจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพสูงมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมีความสัมพันธ์กันน้อย R Square เท่ากับ .019 แสดงว่า ความชำนาญงานด้านระบบสารสนเทศจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพสูงจะอธิบายประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ได้ประมาณ 1.9 % F statistics มีค่า Sig. = .128 > .05 จึงปฏิเสธสมมติฐานว่าความชำนาญงานด้านระบบสารสนเทศจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพสูงมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

H 3: การมีส่วนร่วมของผู้ใช้ระบบงานมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

จากตารางที่ 51 ค่า R เท่ากับ .476 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของผู้ใช้ระบบงานมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีในระดับปานกลาง ค่า R Square เท่ากับ .226 หมายถึง การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงจะอธิบายประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ได้ประมาณ 22.6 % F statistics มีค่า Sig. < .05 จึงยอมรับสมมติฐานว่าการมีส่วนร่วมของผู้ใช้ระบบงานจะอธิบายประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

H 4.1: การปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ในกรณีที่เป็นการใช้ ERP

จากตารางที่ 51 ค่า R เท่ากับ .431 แสดงว่า ในกรณีที่ใช้ระบบ ERP การปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ในระดับปานกลาง ค่า R Square เท่ากับ .186 แสดงว่าโมเดล Regression นี้จะอธิบายความผันแปรของประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมได้ประมาณ 18.6% ค่า F Statistic มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (Sig = .002 < .05) จึงยอมรับสมมติฐานว่าในกรณีที่ใช้ระบบ ERP การปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

H 4.2: การปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ในกรณีที่เป็นการใช้ระบบที่ไม่ใช่ ERP

จากตารางที่ 51 ค่า R มีค่า .283 แสดงว่าในกรณีที่องค์กรใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ไม่ใช่ ERP การปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีในระดับน้อย ค่า R Square เท่ากับ .080 แสดงว่าโมเดล Regression นี้จะอธิบายความผันแปรของประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมได้เพียงแค่ 8% ค่าทดสอบ F Statistic มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (Sig = .012 < .05) จึงยอมรับสมมติฐานว่าในกรณีที่ไม่ใช่ระบบ ERP การปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

จากการวิเคราะห์ข้างต้นจะเห็นได้ว่าปัจจัยทางด้านองค์กรที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีในรูปแบบความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงมี 3 ปัจจัย ได้แก่ การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง การมีส่วนร่วมของผู้ใช้ระบบงาน และการปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรม โดยความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง

ส่วนการวิเคราะห์โดยแยกโปรแกรมสำเร็จรูปออกเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปที่เป็น ERP และที่ไม่ใช่ ERP ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สรุปได้ว่า การปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Leavitt (1965) ที่ว่า การเปลี่ยนแปลงในเทคโนโลยีจะมีผลกระทบต่อ การจัดงานในองค์กร บุคลากร และโครงสร้างขององค์กรไม่ว่าจะเป็นการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่เป็น ERP หรือไม่ แต่ในกรณีที่ เป็น ERP มีความสัมพันธ์สูงกว่า ในกรณีที่โปรแกรมที่ใช้นั้นไม่ใช่ ERP

ในด้านลักษณะการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีว่ามีการใช้มานานเท่าใดและใช้ในงานส่วนใดบ้าง สามารถสรุปได้ว่า โดยเฉลี่ยแล้วบริษัทต่าง ๆ จะใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมาแล้วเป็นระยะเวลา 6 ปีครึ่ง โดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่มีผู้ใช้มากที่สุดในตัวอย่างของการวิจัยนี้ ได้แก่ SAP R/3 (ร้อยละ 29.9 ของจำนวนบริษัท) รองลงมา ได้แก่ Oracle Application (ร้อยละ 9.7) บริษัทที่ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปส่วนใหญ่จะเป็นบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทในเครือหรือสาขาของบริษัทต่างประเทศ ทำธุรกิจประเภทผลิตสินค้า ซึ่งมีรายได้อยู่ระหว่าง 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ถึง 5,000 ล้านบาท และในการศึกษาถึงขอบเขตการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีในบริษัท สามารถสรุปได้ว่า บริษัทส่วนใหญ่ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีใน

ส่วนงานบัญชีแยกประเภททั่วไป (52.1 %) รองลงมาเป็นการใช้งานครอบคลุมงานบัญชีทั้งหมด (12.0 %)

ในด้านทัศนคติของนักบัญชีต่อการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีนั้นส่วนใหญ่ระบุว่ามีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งานและใช้งานได้ประสิทธิผลดีดังจะเห็นได้จาก ค่าเฉลี่ยของประสิทธิผลใน 4 ด้านนั้นอยู่ที่ 3.78 - 3.88 ซึ่งวัดโดยใช้ระดับของประสิทธิผลที่มีค่าตั้งแต่ 1 (น้อยที่สุด) ถึง 5 (มากที่สุด)

ผลจากการวิจัยนี้ดังกล่าวข้างต้นแสดงว่า การที่องค์กรธุรกิจจะได้รับประสิทธิผลจากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีในรูปของสารสนเทศที่มีคุณภาพนั้นจำเป็นต้องมีปัจจัยทางด้านองค์กร 3 อย่างคือ การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง การปรับโครงสร้างขององค์กรให้เข้ากับโปรแกรม และการมีส่วนร่วมของผู้ใช้ ซึ่งการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงที่จำเป็นต้องมีได้แก่ การกำหนดเป็นนโยบายให้มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การสนับสนุนด้านการเงิน และการฝึกอบรมการใช้โปรแกรม ส่วนด้านการมีส่วนร่วมนั้นผู้ใช้ระบบควรมีส่วนร่วมในการทดสอบระบบ และการ implement ระบบ แม้กระนั้นก็ต้องจัดการให้มีปัจจัยเหล่านี้ครบถ้วนแล้วอาจยังไม่ได้รับประสิทธิผลสูงสุดจากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี สถานการณ์นี้อาจเกิดจากสาเหตุหลายประการด้วยกัน และหนึ่งในสาเหตุเหล่านี้อาจเป็นปัญหาในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี เช่น ปัญหาการเชื่อมต่อกันระหว่างระบบย่อย ปัญหาความยุ่งยากในการใช้งานและปัญหาด้านการออกรายงาน เป็นต้น ดังนั้นก่อนตัดสินใจเลือกโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมาใช้งาน ผู้บริหารควรคำนึงถึงปัญหาเหล่านี้ และพิจารณาว่าโปรแกรมที่จะนำมาใช้นั้นจะมีปัญหาดังกล่าวหรือไม่

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

- Bajwa, Deepinder.S., Arun Rai, and Ian Brennan. (1998) "Key antecedents of Executive Information System success: A path analytic approach," Decision Support Systems, 22:1, pp. 31-43.
- Bardi, Edward J., T.S. Raghunathan, Pabir K. (1994) "Logistics information systems: The strategic role of top management," Journal of Business Logistics, 15:1, pp. 71-85.
- Delligata, A. (1992) "Empowering the User Community: A guide for IS managers," Information Systems Management, 9:3, pp. 63-64.
- Lawrence, M. and G. Low. (1993) "Exploring individual user satisfaction within user-led development," MIS Quarterly, 17:2, pp.195-208.
- McCourt, P. and D. Moan. (1997) "Computers and professional practice," Accountancy, 29:2, April, pp. 23-24.
- Prawitt, D., M. Romney, and S. Zarowin. (1997) "The software CPAs use," Journal of Accountancy, 184:5, pp. 52-66.
- Khani, P.E. and S. Zarowin. (1994) "A Journal Survey: the technology used by high-tech CPAs," Journal of Accountancy, 177:2, pp. 54-58.
- Gambin, A. J. and J. G. Siegel. (1997) "Software for Accountants," National Public Accountant, 42:4, pp. 12-18.
- Tayntor, C.B. (1993) "Customer-driven long-range planning: Integrating EUC into IS planning," Information Systems Management, 10:4, pp. 13-20.
- Thong, J.Y.L., C. Yap, and K.S. Raman. (1996) "Top Management support, external expertise and information systems implementation in small businesses," Information Systems Research, 7:2, pp. 248-267.

ภาคผนวก ก แบบสอบถาม

โครงการวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านองค์กรและ ความสำเร็จรูปของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี”

- คำชี้แจง 1. แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการทำวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านองค์กรและความสำเร็จรูปของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี” หากท่านไม่ได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี โปรดตอบแบบสอบถามนี้เฉพาะส่วนที่ 1 เท่านั้น
2. กรุณาเติมเครื่องหมาย $\sqrt{\quad}$ ใน \square ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด หรือเติมข้อความในช่องว่างให้สมบูรณ์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและกิจการ

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ น้อยกว่า 25 ปี 46 - 55 ปี
 25 - 35 ปี มากกว่า 55 ปี
 36 - 45 ปี
3. ตำแหน่งในปัจจุบัน
 ผู้จัดการฝ่ายบัญชี สมุหบัญชี พนักงานบัญชี อื่น ๆ (โปรดระบุ)
4. วุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี (โปรดระบุ)
5. ระยะเวลาในการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน
 น้อยกว่า 1 ปี 1 - 5 ปี 6 - 10 ปี 11 - 20 ปี 20 ปีขึ้นไป
6. ประเภทของกิจการ ผลิตสินค้า
- ให้บริการ
7. ยอดขายรวมในปี 2546 (บาท)
 ต่ำกว่า 1,000 ล้าน 1,000 ล้านขึ้นไป- 5,000 ล้าน 5,000 ล้านขึ้นไป- 10,000 ล้าน
 10,000 ล้านขึ้นไป- 50,000 ล้าน 50,000 ล้านขึ้นไป
8. เป็นบริษัทในเครือหรือสาขาของบริษัทต่างประเทศ ใช่ ไม่ใช่
9. บริษัทของท่านมีการนำโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมาใช้ในงานบัญชี หรือไม่
 ก. ไม่มี เพราะ
- ข. มี โปรแกรมสำเร็จรูปที่ท่านใช้งานอยู่ในปัจจุบันคือ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
 SAP R/3 ACCPAC Express
 Oracle Application QuickBooks MAC 4
 BAAN/ JDEdward WinSpeed Happy Soft
 Axaptar Formula หรือ Forma อื่น ๆ (โปรดระบุ)
 Attain AutoFlight _____
 Great Plains EasyAcc

ส่วนที่ 2 การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

- โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ใช้อยู่ในปัจจุบันใช้มาเป็นเวลา ปี
- บริษัทเคยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีอื่นมาก่อนหรือไม่
 - ไม่เคย เคย (โปรดระบุ) 1.....ใช้เป็นระยะเวลา.....ปี
 - 2... ..ใช้เป็นระยะเวลา.....ปี
- ขอบเขตการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ในบริษัทของท่าน (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - บัญชีแยกทั่วไป บัญชีเงินเดือน บัญชีเจ้าหนี้การค้า บัญชีซื้อ
 - บัญชีสินค้าคงคลัง บัญชีลูกหนี้การค้า บัญชีขาย ใช้ครอบคลุมงานบัญชีทั้งหมด
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ)
- การฝึกอบรมพนักงานบัญชีของบริษัทในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี
 - บริษัทผู้ขายโปรแกรมสำเร็จรูปจัดอบรมให้ฟรีเมื่อซื้อโปรแกรมสำเร็จรูป
 - กิจการว่าจ้างบริษัทผู้ขายโปรแกรมสำเร็จรูปให้ทำการฝึกอบรมให้
 - กิจการว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาให้ทำการฝึกอบรมให้
 - ไม่มี เพราะ

ส่วนที่ 3 ปัจจัยทางด้านองค์กร

ปัจจัย	ระดับของปัจจัยนี้ในองค์กรของท่าน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การที่ผู้บริหารผลักดันให้มีการใช้โปรแกรมบัญชีโดยกำหนดเป็นนโยบาย					
2. การสนับสนุนด้านการเงินต่อโครงการที่นำโปรแกรมบัญชีมาใช้งาน					
3. การที่ผู้บริหารกำหนดให้การใช้โปรแกรมบัญชีเป็นความสำคัญเร่งด่วน					
4. การที่ผู้บริหารจัดให้มีการฝึกอบรมอย่างเพียงพอในการใช้โปรแกรมบัญชี					
5. มีการว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญจากแหล่งภายนอกที่มีคุณภาพสูงมาให้คำปรึกษาด้านการใช้โปรแกรมบัญชีแก่พนักงาน					
6. แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ระบบ (Analyze) เช่น เก็บข้อมูลหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับสารสนเทศที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงาน					
7. แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการออกแบบระบบ (Design) เช่น ออกแบบขั้นตอนการทำงานของระบบงาน และออกแบบเอกสารและ/หรือรายงานที่จะได้จากระบบ					
8. แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการพัฒนาโปรแกรม (Coding)					
9. แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการทดสอบระบบ (Testing)					

ปัจจัย	ระดับของปัจจัยนี้ในองค์กรของท่าน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10. แผนกบัญชีมีส่วนร่วมในการนำระบบมาใช้งาน (Implement) เช่น ให้ข้อมูลย้อนกลับในกรณีที่เกิดข้อบกพร่องในการใช้งานระบบ					
11. โครงสร้างขององค์กรที่เป็นอยู่เดิมสอดคล้องกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี					
12. มีการปรับโครงสร้างขององค์กรเพื่อให้เข้ากับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี					
13. มีการจัดแบ่งหน้าที่การทำงานในองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี					
14. มีการเพิ่มหรือลดขั้นตอนการทำงานในองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี					

ส่วนที่ 4 ประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

ประโยชน์จากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีสารสนเทศทางการบัญชีบริหารที่ตรงกับเรื่องที่ผู้บริหารต้องการใช้ตัดสินใจ (ในปริมาณที่) มากขึ้น					
2. มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจได้มากกว่าเดิม					
3. มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ให้ข้อมูลต้นทุนการผลิตเพื่อนำไปใช้ในการบริหารต้นทุนได้					
4. มีสารสนเทศทางการบัญชีบริหารที่ไม่ตรงกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจ					
5. สารสนเทศทางการบัญชีแสดงถึงกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจขององค์กรได้อย่างถูกต้องมากขึ้น					
6. สารสนเทศทางการบัญชีมีความลำเอียงน้อยลง					
7. สารสนเทศทางการบัญชีมีความน่าเชื่อถือน้อยลง					
8. สารสนเทศทางการบัญชีมีความครบถ้วนมากขึ้น					
9. สารสนเทศทางการบัญชีมีการเก็บข้อมูลด้านที่สำคัญของทุกกิจกรรมและทุกเหตุการณ์ทางธุรกิจขององค์กร					
10. สารสนเทศขาดข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจบางอย่าง					
11. สารสนเทศทางการบัญชีมีความทันเวลาต่อการตัดสินใจมากขึ้น					
12. ได้รับสารสนเทศทางการบัญชีล่าช้าจนไม่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ					

ประโยชน์จากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
13. สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอโดยใช้รูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย					
14. สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอโดยใช้รูปแบบที่ยากที่จะเข้าใจ					
15. ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีร่องรอยการตรวจสอบ/เลขที่เอกสารอ้างอิงมากขึ้น					
16. ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ใช้อยู่มีรายละเอียดทำให้สามารถตรวจสอบได้ง่ายขึ้น					
17. การค้นหาข้อมูลเพื่อตรวจสอบทำได้ยากขึ้น					
18. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเพิ่มเติม

- โปรดระบุสารสนเทศทางการบัญชีบริหารหรือรายงานที่ได้จากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีนี้
.....
.....
.....
- โปรดระบุปัญหาและอุปสรรคจากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน
.....
.....
.....
- โปรดระบุความเห็นของท่านเกี่ยวกับโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน (ในด้านราคา ความยาก/ง่าย และความเหมาะสมในการนำมาใช้งาน)
.....
.....
.....

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาในการตอบแบบสอบถามนี้
และหากท่านสนใจบทสรุปผลการวิจัยนี้ท่านสามารถดูได้ที่เว็บไซต์ของภาควิชาการบัญชี
<http://account.acc.chula.ac.th/>